

Train to EN4CE

Izobraževalno gradivo – prvi paket

TRAIN TO EN4CE IZOBRAŽEVALNO GRADIVO SO PRIPRAVILI:

UNIVERZA V MARIBORU, PRAVNA FAKULTETA, SLOVENIJA (KOORDINATOR PROJEKTA)

LEIBNIZ UNIVERSITY OF HANNOVER, NEMČIJA

UNIVERSITY OF A CORUÑA, ŠPANIJA

UNIVERSITY OF GRAZ, AVSTRIJA

UNIVERSITY OF RIJEKA, FACULTY OF LAW, HRVAŠKA

UNIVERSITY OF TIRANA, ALBANIA

UNIVERSITY OF TRIESTE, ITALIJA

UPPSALA UNIVERSITY, ŠVEDSKA

Vsebina tega izobraževalnega gradiva predstavlja zgolj in izključno stališča avtorjev in njihovo odgovornost. Evropska komisija ne sprejema kakršnekoli odgovornosti glede uporabe informacij, ki so vsebovane v gradivu.

The content of this Training materials first package represents the views of the author only and is his/her/their sole responsibility. The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains.

Študija primera 1: Wettsport-GmbH

Študija primera je pripravljena s strani članov projektne skupine Univerze v Gradcu

Dejstva:

Gospod Corleone, italijanski državljan s stalnim prebivališčem v Italiji, je sklenil pogodbo z Avstrijsko družbo *Wettsport-GmbH* (družba ima sedež v Innsbrucku), ki ponuja storitve športnih stav. Gospod Corleone se je s pogodbo zavezal, da bo vzpostavil in upravljal s tovrstnimi storitvami športnih stav v Italiji. Zlasti se je v pogodbi zahtevalo, da mora zbirati stave od lokalnih poslovalnic, ki ponujajo storitev stav, ter da zatem, ko se igralcem stav izplačajo zmagovalni dobitki, pošlje pripadajoč znesek družbi *Wettsport-GmbH*.

Vprašanje 1: Družba *Wettsport-GmbH* je zavzela stališče, da Gospod Corleone ni izpolnil njegovih pogodbenih obveznosti, zaradi česa je zavezan družbi plačati znesek v višini 16.406 EUR. Zatorej želi *Wettsport-GmbH* vložiti vlogo za evropski plačilni nalog. Katero sodišče je za to mednarodno pristojno? (glejte člen 6 Uredbe št. 1896/2006¹ in člen 7 Uredbe št. 1215/2012²)

Odgovor: Glede na člen 6(1) Uredbe št. 1896/2006 se pristojnost določi v skladu z ustreznimi pravili prava Skupnosti, zlasti v skladu z Uredbo št. 44/2001³ (sedaj Uredba št. 1215/2012). Zato sta pomembni točki a in b člena 7(1) Uredbe št. 1215/2012.

Člen 7 Uredbe št. 1215/2012

Oseba s stalnim prebivališčem v državi članici je lahko tožena v drugi državi članici:

(a) v zadevah v zvezi s pogodbenimi razmerji pred sodiščem v **kraju izpolnitve** zadevne obveznosti;

(b) za namene te določbe, in razen če ni drugače dogovorjeno, je kraj izpolnitve zadevne obveznosti:

— v primeru prodaje blaga kraj v državi članici, kamor je bilo v skladu s pogodbo blago dostavljeno ali bi moralo biti dostavljeno,

— v primeru opravljanja **storitev** kraj v državi članici, kjer so bile v skladu s pogodbo storitve opravljene ali bi morale biti opravljene;

(c) če se ne uporabi točka (b), potem se uporabi točka (a);

V zgornjem primeru je kraj izpolnitve določen v Italiji. Italijansko sodišče je torej mednarodno pristojno.

¹ Uredba (ES) št. 1896/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o uvedbi postopka za evropski plačilni nalog, OJ L 399, 30. 12. 2006, str. 1–32.

² Uredba (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah, OJ L 351, 20. 12. 2012, str. 1–32.

³ Uredba Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah, OJ L 12, 16. 1. 2001, str. 1–23.

Scenarij II:

Wettsport-GmbH vložil vlogo za evropski plačilni nalog pri Bezirksgericht für Handelssachen Wien (Dunajsko okrožno sodišče za gospodarske zadeve).

Vprašanje 2: Katere zahteve glede vloge mora družba *Wettsport-GmbH* upoštevati? (glejte člen 7 Uredbe št. 1896/2006)

Odgovor: *Wettsport-GmbH* mora upoštevati zahteve člena 7 Uredbe št. 1896/2006. Prvo, vloga za evropski plačilni nalog naj bo pripravljena na podlagi Obrazca A, katerega je mogoče najti v prilogi I Uredbe, kot tudi na [evropskem portalu e-pravosodja](#) (European e-justice portal). Člen 7(2) Uredbe št. 1896/2006 nadalje določa obvezno vsebino vloge. Nadalje, sodeč po členu 7(4) Uredbe št. 1896/2006, je možnost, da tožeča stranka v dodatku k vlogi obvesti, kateri postopek v smislu člena 17(1) točke a ali b Uredbe št. 1896/2006 se naj uporabi v primeru ugovora s strani tožene stranke. Člen 7(4) še določa, da lahko v dodatku k vlogi tožeča stranka sodišče obvesti, da v primeru ugovora tožene stranke ugovarja prenosu na običajni civilni postopek v smislu člena 17 Uredbe št. 1896/2006. Vloga se predloži v papirni obliki ali prek kakršnih koli drugih komunikacijskih sredstev, tudi elektronskih, ki se sprejemajo v državi članici izvora in ki so dostopna sodišču izvora (člen 7(5) Uredbe št. 1896/2006).

Vprašanje 3: Kako se lahko gospod Corleone brani? (glejte člen 12 in člen 16 Uredbe št. 1896/2006).

Odgovor: V skladu s členom 16(2) Uredbe št. 1896/2006 lahko tožena stranka v 30 dneh od vročitve naloga vloži ugovor zoper evropski plačilni nalog pri sodišču izvora z uporabo standardnega obrazca F. Tožena stranka v ugovoru navede, da izpodbija zahtevek, brez navedbe razlogov za to. Ugovor se predloži v papirni obliki ali prek drugih sredstev komuniciranja, vključno z elektronskimi, ki so sprejemljiva za državo članico izvora in dostopna sodišču izvora (člen 16(4) Uredbe št. 1896/2006). Tožena stranka ni obvezana vložiti ugovora. Lahko tožeči stranki plača znesek iz naloga (člen 12(3) točka a Uredbe št. 1896/2006).

Scenarij III:

Gospod Corleone je v predpisanem roku vložil ugovor. Razlogi za njegov ugovor evropskemu plačilnemu nalogu se nanašajo na neutemeljenost in nezapadlost zahtevka. Zaradi slednjega je Dunajsko okrožno sodišče za gospodarske zadeve primer predalo Landesgericht Innsbruck (okrožno sodišče v Innsbruck-u), zavzemajoč stališče, da je to sodišče pristojno za običajni civilni postopek v smislu člena 17 Uredbe št. 1896/2006. Gospod Corleone se je na tem sodišču prvič skliceval na pomanjkanje pristojnosti avstrijskih sodišč, z razlogom stalnega prebivališča v Italiji. Družba *Wettsport-GmbH* je po drugi strani trdila, sklicujoč se na člen 7(1)(a) Uredbe št. 1215/2012, da je sodišče pristojno. V vsakem primeru je družba *Wettsport-GmbH* navedla, da je okrožno sodišče pristojno v skladu s členom 26 Uredbe št. 1215/2012, ker se gospod Corleone ni skliceval na nepristojnost sodišč, ko je vložil ugovor zoper zadevni evropski plačilni nalog in se s tem spustil v postopek v luči tega člena.

Vprašanje 4: Ali ugovor zoper evropski plačilni nalog, v katerem se pristojnost sodišča države članice izvora ne izpostavlja kot sporna, pomeni spustitev v postopek v smislu člena 26 Uredbe št. 1215/2012, kjer se ugovor ne nanaša na glavno stvar?

Odgovor: Glede na zadevo Sodišča EU C-144/12 (Goldbet) to ni mogoče šteti za spustitev v postopek v luči člena 24 Uredbe št. 44/2001 (zdaj člen 26 Uredbe št. 1215/2012). Ugovor tožene stranke ne more imeti drugih učinkov od tistih, ki izhajajo iz člena 17(1) Uredbe št. 1896/2006. Zato je mogoča posledica zgolj ta, da se postopek za evropski plačilni nalog zaključi in se postopek nadaljuje kot običajni civilni postopek (ali kot evropski postopek v sporih majhne vrednosti v skladu s členom 17(1)(a) Uredbe št. 1896/2006). Tudi standardni obrazec, ki se uporablja za ugovor, ne ponuja nobene možnosti za izpodbijanje pristojnosti sodišč države članice izvora.

Zadeva C-144/12, Goldbet Sportwetten GmbH proti Massimu Sperindeu, ECLI:EU:C:2013:393, točka 34

Zato ugovora zoper evropski plačilni nalog, s katerim se ne ugovarja pristojnosti sodišč države članice izvora in ki ne vsebuje razlogov, ki se nanašajo na glavno stvar, ni mogoče šteti za spustitev v postopek v smislu člena 24 Uredbe št. 44/2001 (sedaj člen 26 Uredbe št. 1215/2012).

Vprašanje 5: Ali bi bilo drugače, če bi se ugovor nanašal na glavno stvar?

Odgovor: Ne. Sodišče EU je pojasnilo, da ugovor kot prva obramba privede do zaključka, da sta postopek za evropski plačilni nalog in običajni civilni postopek v bistvu en postopek. Vendar takšno razlago je težko uskladiti z dejstvom, da Uredba št. 1896/2006 sledi pravilom, določenim v Uredbi št. 1896/2006, medtem ko običajni postopek sledi pravilom nacionalnega civilnega postopka (člen 17(1)(b)) ali, če je ustrezno, sledi pravilom Uredbe št. 861/2007 o sporih majhne vrednosti⁴). Prav tako ni nujno, da je glede običajnega civilnega postopka podana pristojnost sodišča države članice izvora.

Zadeva C-144/12, Goldbet Sportwetten GmbH proti Massimu Sperindeu, ECLI:EU:C:2013:393, točka 40

Razlaga, da bi bilo treba ugovor, ki vsebuje razloge, ki se nanašajo na glavno stvar, šteti za prvo obrambno navedbo, bi bila poleg tega v nasprotju z namenom ugovora zoper evropski plačilni nalog.

V Uredbi ni določbe, ki bi zahtevala od tožene stranke, da pojasni razloge za svoj ugovor; nasprotno, člen 16(3) določa, da tožena stranka ne sme navesti svojih razlogov. Zato je namen ugovora omogočiti toženi stranki izpodbijane terjatve (saj ni zaslišan pred izdajo evropskega plačilnega naloga) in ne, da se uporabi kot okvir za obrambo v glavni stvari.

⁴ Uredba (ES) št. 861/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 o uvedbi evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, OJ L 199, 31. 7. 2007, str. 1–22.

Vprašanje 6: Kakšne posledice bi nastopile, če gospod Corleone **ne bi** pravočasno pri sodišču države članice izvora vložil ugovora? (glejte člen 18 in člen 19 Uredbe št. 1896/2006)

Odgovor: Sodišče izvora nemudoma razglasi evropski plačilni nalog za izvršljiv. V ta namen se uporabi standardni obrazec (G), pripravljen s strani EU. Sodišče mora preveriti datum vročitve (člen 18(1) Uredbe št. 1896/2006). Formalne zahteve za izvršljivost ureja pravo države članice izvora (člen 18(2) Uredbe št. 1896/2006). Sodišče pošlje izvršljiv evropski plačilni nalog tožeči stranki (člen 18(3) Uredbe št. 1896/2006). Takšen evropski plačilni nalog, ki je postal izvršljiv v državi članici izvora, se prizna in izvrši v drugih državah članicah, ne da bi bila potrebna razglasitev izvršljivosti (člen 19 Uredbe št. 1896/2006).

Študija primera 2: Vročiti ali ne vročiti?

Študija primera je pripravljena s strani članov projektne skupine Univerze v Gradcu

Dejstva:

Gospod Huber, nemški državljan s stalnim prebivališčem v Munich-u, je sklenil pogodbo z gospo Müller, prav tako nemško državljanjo, ki ima stalno prebivališče v Gradcu (Avstriji), kjer ima tudi odvetniško pisarno. V skladu s pogodbo je gospa Müller zavezana plačati 150.000 EUR za sodobno dizajnersko kuhinjo, ki bo v njeni odvetniški pisarni. Gospod Huber je dostavil kuhinjo v Gradec, vendar jo gospa Müller ni plačala. Zato želi gospod Huber vložiti vlogo za evropski plačilni nalog zoper gospo Müller.

Vprašanje 1: Katero sodišče je mednarodno pristojno za to vlogo?

Odgovor: Glede na **člen 6(1) Uredbe št. 1896/2006** se pristojnost določi v skladu z ustreznimi pravili prava Skupnosti, zlasti v skladu z Uredbo št. 44/2001 (sedaj Uredba št. 1215/2012). Zaradi tega sta relevantni točki a in b člena 7(1) Uredba št. 1215/2012: oseba s stalnim prebivališčem v državi članici je lahko tožena v drugi državi članici v zadevah v zvezi s pogodbenimi razmerji pred sodiščem v kraju izpolnitve zadevne obveznosti. Ker je izpolnitev zadevne obveznosti potekala v Gradcu (Avstriji), imajo **avstrijska sodišča** mednarodno pristojnost.

Vprašanje 2: Katero sodišče ima mednarodno pristojnost, ob predpostavki, da je gospa Müller sklenila pogodbo z gospodom Huberjem za njeno zasebno stanovanje (v zvezi s tem bi veljala za potrošnika)?

Odgovor: V skladu s členom 6(2) Uredbe št. 1896/2006 so pristojna le sodišča države članice, kjer ima tožena stranka stalno prebivališče (v smislu člena 62 Uredbe št. 1215/2012). Ker ima gospa Müller stalno prebivališče v Avstriji, je (ponovno) podana mednarodna pristojnost avstrijskih sodišča.

Vprašanje 3: Pod predpostavko, da imajo avstrijska sodišča mednarodno pristojnost, katero nacionalno sodišče je pristojno za postopek o evropskem plačilnem nalogu? (glejte §252(2) avstrijskega Zakona o civilnem postopku)

Odgovor: V paragrafu člena 252(2) Zakona o civilnem postopku (Zivilprozessordnung) je določeno: Bezirksgericht für Handelssachen Wien (Dunajsko okrožno sodišče za gospodarske zadeve) je **izključno pristojno** za izvajanje postopka o evropskem plačilnem nalogu.

Scenarij II:

Sledeč temu, je avstrijsko sodišče izdalo evropski plačilni nalog v skladu s členom 12 Uredbe št. 1896/2006. Vendar je gospa Müller, medtem ko so ji vročili nalog, počitnikovala, zato je bil slednji vročen njenemu tajniku, gospodu Meyerju. Žal je gospod Meyer pozabil izročiti nalog gospe Müller, ko se je le-ta vrnila z dopusta, zaradi česar ni mogla pravočasno, v roku 30 dni, vložiti ugovor.

Vprašanje 4: Ali je bila vročitev evropskega plačilnega naloga tajniku gospe Müller pravno skladna z Uredbo št. 1896/2006? (preberite člena 13 in 14 Uredbe št. 1896/2006)

Odgovor: Da, v skladu s členom 14(1)(b) Uredbe št. 1896/2006 se lahko vroči evropskega plačilnega naloga tudi osebi, zaposleni pri toženi stranki.

Vprašanje 5: V katerih okoliščinah bi gospa Müller lahko zahtevala ponovno preučitev v izrednih primerih (glejte člen 20 Uredbe št. 1896/2006)?

Odgovor: Glede na člen 20 Uredbe št. 1896/2006 ima tožena stranka pravico pred pristojnim sodiščem države članice izvora zahtevati ponovno preučitev evropskega plačilnega naloga, če je bil plačilni nalog vročen na enega od načinov iz člena 14, in vročitev brez njene krivde ni bila opravljena pravočasno, da bi ji omogočila pripraviti obrambo (primer 1) ali tožena stranka ni mogla ugovarjati zahtevku zaradi višje sile ali izrednih okoliščin, ki so nastopile brez njene krivde, pod pogojem, da v vseh navedenih primerih ravna brez odlašanja (primer 2). V tem primeru ima gospa Müller zahtevati ponovno preučitev v izrednih primerih zgolj v primeru 1. Po doktrini je mogoče nezadostno pisarniško organizacijo opredeliti za krivdo tožene stranke (Kodek in Fasching/Konecny, Zivilprozessgesetze Art 20 EuMahnVO Rz 17).

Scenarij III:

Sodišče zavrne zahtevo za ponovno preučitev v izrednih primerih gospe Müller v skladu s členom 20(3)(1) Uredbe št. 1896/2006. Vendar kljub temu gospa Müller noče plačati.

Vprašanje 6: Kaj se zgodi, če gospa Müller ne poravnava obveznosti iz evropskega plačilnega naloga? Kako se lahko ta izvrši?

Odgovor: Ker je evropski plačilni nalog izvršilni naslov, katerega ni treba razglasiti kot izvršljivega v drugih državah članicah (člen 19 Uredbe št. 1896/2006), lahko gospod Huber neposredno zahteva izvršbo. Izvršilni postopek poteka po pravu države članice izvršbe (člen 21 (1) Uredbe št. 1896/2006). Torej če želi gospod Huber zahtevati izvršbo evropskega plačilnega naloga v Avstriji, se uporablja avstrijsko izvršilno pravo.

Študija primera 3: Interakcija evropskega plačilnega naloga z drugimi pravnimi instrumenti: Bruseljska uredba Ia in Direktiva o nedovoljenih pogojih v potrošniških pogodbah

Študijo primera sta pripravili Danijela Vrbljanac in Ivana Kunda kot članici projektne skupine Univerze v Reki

Dejstva:

Gospod Balbi, italijanski državljan s stalnim prebivališčem v Trstu, se je odločil, da bo v letu 2018 počitnikoval na Hrvaškem. Rezerviral je bivanje v letovišču na otoku Cres, ki je v lasti družbe Gold Sun d.o.o. Letovišče je družba oglaševala prek spletnih strani in časopisnih oglasov v različnih državah članicah, vključno z Italijo. Nezadovoljen s storitvijo je zapustil letovišče, brez da bi plačal. Gold Sun d.o.o. je na Občinsko sodišče v Reki vložil vlogo za izdajo evropskega plačilnega naloga zoper gospoda Balbija. V sklopu poglavju 10 Obrazca A je Gold Sun d.o.o. predložil pogodbo, sklenjeno z gospodom Balbijem, ki je vsebovala prorogacijsko klavzulo, s katero se za vse zahtevke, izhajajočih iz pogodbe, podeljuje pristojnost Občinskemu sodišču v Reki. Občinsko sodišče je zahtevalo od družbe Gold Sun d.o.o., da predloži še dokumentacijo v zvezi s pogodbo, še zlasti njene pogoje, na katere napotuje pogodba z namenom izvajanja nadzora nad pogodbenimi pogoji v skladu z določbami Zakona o varstvu potrošnikov, s katerim je bila Direktiva 93/13/EGS⁵ o nedovoljenih pogojih v potrošniških pogodbah bila prenesena v hrvaško pravo.

9

Vprašanje 1: Ali je Občinsko sodišče v Reki pristojno za odločanje o zadevi?

Odgovor: Vprašanje pristojnosti za postopek o evropskem plačilnem nalogu ne spada v področje uporabe Uredbe št. 1896/2006. Namesto tega se Uredba št. 1896/2006 za določitev pristojnosti sklicuje na režim Bruselj I. Torej glede določitve pristojnosti Uredba št. 1896/2006 napotuje na Bruseljsko uredbo Ia (Uredba št. 1215/2012).

Člen 6 Uredbe št. 1896/2006

1. Pri uporabi te uredbe se pristojnost določi v skladu z ustreznimi pravili prava Skupnosti, zlasti v skladu z Uredbo (ES) št. 44/2001.
2. Če pa se zahtevk nanaša na pogodbo, ki jo je sklenila oseba — potrošnik — za namen, za katerega se šteje, da je izven njegove poklicne ali pridobitne dejavnosti, in če je ta potrošnik tožena stranka, so pristojna le sodišča države članice, kjer ima tožena stranka stalno prebivališče v smislu člena 59 Uredbe (ES) št. 44/2001.

⁵ Direktiva Sveta 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993 o nedovoljenih pogojih v potrošniških pogodbah, OJ L 95, 21.4.1993, str. 29–34

Člen 6 Uredbe št. 1896/2006 napotuje na Uredbo št. 44/2001, katero je zamenjala Uredba št. 1215/2012. Časovni obseg uporabe Uredbe št. 1215/2012 je pogojen z dnevom dneva začetka postopka. Za uporabo te Uredbe se mora postopek začeti dne 10. 1. 2015 ali pozneje. Glede na to, da je pričetek postopka, ki ga je sprožil Gold Sun d.o.o., datiral v leto 2018, je napotitev iz člena 6 Uredbe št. 1896/2006 na Uredbo št. 44/2001 treba razumeti kot napotitev na Uredbo št. 1215/2012.

Člen 6(2) Uredbe št. 1896/2006 vsebuje edino pravilo o določanju pristojnosti v celotni Uredbi št. 1896/2006, kar zadeva potrošniške pogodbe. Ta določba predstavlja odstop od pravil Uredbe št. 1215/2012, ki se uporabljajo v primeru, ko je zadevna pogodba sklenjena s potrošnikom. Člen 18 Uredbe št. 1215/2012 vsebuje pravila o določitvi pristojnosti za potrošniške pogodbe. Če potrošnik uperi tožbo zoper trgovca, lahko izbira med dvema forumoma: sedežem trgovca ali lastnim stalnim prebivališčem. Če stranki nastopata v obrnjenih vlogah, takrat lahko trgovec kot tožeča stranka začne postopek zgolj pred sodišči države članice, v kateri ima potrošnik stalno prebivališče.

Člen 18 Uredbe št. 1215/2012

1. Potrošnik lahko začne postopek zoper drugo pogodbeno stranko bodisi pred sodišči države članice, v kateri ima ta stranka stalno prebivališče, ne glede na stalno prebivališče druge stranke, bodisi pred sodišči v kraju, kjer ima potrošnik stalno prebivališče.
2. Druga pogodbeno stranka lahko začne postopek zoper potrošnika samo pred sodišči države članice, v kateri ima potrošnik stalno prebivališče.
3. Ta člen ne vpliva na pravico do vložitve nasprotne tožbe pri sodišču, kjer je v skladu s tem oddelkom v teku prvotni postopek.

Ubeseditev določb člena 6(2) Uredbe št. 1896/2006 in člena 18(2) Uredbe št. 1215/2012 bi lahko pomenila, da člen 6(2) zgolj zrcali člen 18(2) in da je situacija enaka v postopkih evropskega plačilnega naloga kot tudi vseh ostalih potrošniških postopkih, za katere pride v poštev oddelek 4 Uredbe št. 1215/2012. Vendar pa člen 18 ni edina podlaga za določitev pristojnosti v skladu z Uredbo št. 1215/2012, ki se lahko uporabi v primeru varstva potrošniških pogodb. Izvzemajoč člen 18, se za določitev pristojnosti lahko uporabljajo tudi določbe o dogovoru o pristojnosti (člena 19 in 25) in priznanju pristojnosti (člen 26). Ker člen 6(2) Uredbe št. 1896/2006 predpisuje, da »so pristojna le sodišča države članice, kjer ima tožena stranka stalno prebivališče«, je treba razlagati, da zadevna določba izključuje možnost uporabo bodisi člena 19 in 25 bodisi člena 26 Uredba št. 1215/2012 (glejte Practice guide for the application of the Regulation on the European Order for Payment, European Commission Justice, str. 12).

V predstavljenem hipotetičnem primeru bi bilo pristojno italijansko sodišče, in sicer na podlagi člena 6(2) Uredbe št. 1896/2006, ker ima gospod Balbi stalno prebivališče v Italiji. Pogodba med gospodom Balbijem in družbo Gold Sun d.o.o. vsebuje klavzulo o dogovoru o pristojnosti Hrvaškega sodišča. Vendar Uredba št. 1896/2006 izključuje možnost, da bi bilo katero drugo sodišče pristojno za potrošniške spore, kadar je potrošnik tožena stranka, vključno s sodiščem, izbranim s strani strank. Zato bi moralo Hrvaško sodišče zavreči tožbo, ker ni pristojno za odločanje, zaradi zgoraj navedenih razlogov.

Vprašanje 2: Kako rešiti vprašanje zagotovitve dokumentov za namene *ex officio* nadzora pogodbenih pogojev?

Odgovor: Vloga za evropski plačilni nalog se pripravi z izpolnitvijo obrazca A iz Priloge I Uredbe št. 1896/2006. Člen 7(2) Uredbe št. 1896/2006 predpisuje seznam podatkov, ki se jih mora navesti pri oddaji vloge.

Člen 7 Uredbe št. 1896/2006.

1. Vloga za evropski plačilni nalog se predloži na standardnem obrazcu A, kot je določen v Prilogi I.

2. V vlogi se navede:

(a) imena in naslove strank ter po potrebi njihovih zastopnikov in sodišča, ki mu je vloga predložena;

(b) znesek zahtevka, vključno z glavnico in z morebitnimi obrestmi, pogodbenimi kaznimi in stroški;

(c) če se zahtevajo obresti, obrestna mera in obdobje, za katerega se obresti zahtevajo, razen če se po pravu države članice izvora zakonite obresti avtomatično prištejejo k glavnici;

(d) temelj zahtevka, vključno z opisom okoliščin, ki se uveljavljajo kot podlaga za zahtevek in po potrebi za zahtevane obresti;

(e) opis dokazov v podporo zahtevku;

(f) podlaga za pristočnost;

in

(g) čezmejna narava zadeve v smislu člena 3.

3. Tožeča stranka v vlogi izjavi, da so navedeni podatki po njenem prepričanju resnični ter da se zaveda, da lahko kakršna koli namerno neresnična izjava povzroči naložitev ustreznih kazni v skladu s pravom države članice izvora.

Sodišče EU je v enem izmed svojih najnovejših primerov, nanašajočih se na evropski plačilni nalog, *Bondora*, pojasnilo, ali se točki (d) in (e) berejo v povezavi z Direktivo 93/13/EGS o nedovoljenih pogojih v potrošniških pogodbah in če nacionalnem sodišču omogočajo, da lahko od upnika zahteva dodatne podatke v zvezi s pogoji sklenjenega sporazuma, na katerega se opira zadevni zahtevek z namenom, da bi *ex officio* preverilo (ne)pravičnost pogojev.

Združeni zadevi C-453/18 in C-494/18, *Bondora AS* proti *Carlosu V. C.* in *XY*, ECLI:EU:C:2019:1118

Bondora, družba s statutarnim sedežem v Estoniji, je s potrošnikoma, *C.V.C.* in *XY*, ki imata stalno prebivališče v Španiji, sklenila posojilno pogodbo. *Bondora* je na prvostopenjsko sodišče št. 11 v *Vigu*, Španija, in na prvostopenjsko sodišče št. 20 v *Barceloni*, Španija, vložila vlogo za evropski plačilni nalog. Predložitveno sodišče je od družbe *Bondora* zahtevalo, naj v utemeljitev terjatve predloži dokumente, da bi lahko preverilo morebitno nepoštenost pogodbenih pogojev iz te pogodbe.

Družba *Bondora* je to zavrnila in navedla, da v primeru vloge za evropski plačilni nalog ni obvezana predložiti dokumentov v utemeljitev terjatve ter da člena 8 in 12 Uredbe št. 1896/2006 ne vsebujeta nobene navedbe v zvezi s predložitvijo dokumentov za izdajo evropskega plačilnega naloga.

V obrazložitvi je Sodišče EU navedlo, da so podatki, navedeni v standardnem obrazcu A, nujni, da lahko nacionalno sodišče presodi, ali je vloga utemeljena. V zvezi z Direktivo 93/13/EGS je Sodišče EU opomnilo, da temelji na pojmovanju, da je potrošnik v razmerju do prodajalca ali ponudnika v podrejenem položaju. Iz tega razloga člen 6(1) Direktive 93/13/EGS od držav članic zahteva, da nepošteni pogoji, uporabljeni v pogodbi, ki jo s potrošnikom sklene prodajalec ali ponudnik, niso zavezujoči za potrošnika, medtem ko morajo države članice v skladu s členom 7(1) Direktive 93/13/EGS zagotoviti ustrezna in učinkovita sredstva za preprečevanje nadaljnje uporabe nepoštenih pogojev v potrošniških pogodbah. V prejšnji sodni praksi je Sodišče EU ugotovilo, da mora nacionalno sodišče po uradni dolžnosti presoditi, ali je pogodbeni pogoj, ki sodi na področje uporabe Direktive 93/13/EGS, nepošten (C-240/98, uredništvo *Océano Grupo Editorial and Salvat Editores*, EU:C:2000:346, potrjeno tudi v kasnejših primerih). Glede na zgoraj navedeno je Sodišče EU v zadevi Bondori podalo naslednjo razlago.

Združeni zadevi C-453/18 in C-494/18, Bondora AS proti Carlosu V. C. in XY, ECLI:EU:C:2019:1118

Člen 7(2)(d) in (e) Uredbe št. 1896/2006 ter člen 6(1) in člen 7(1) Direktive 93/13/EGS z dne, kot jih razlaga Sodišče in ob upoštevanju člena 38 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, je treba razlagati tako, da »sodišču« v smislu navedene uredbe, ki odloča v okviru postopka za evropski plačilni nalog, omogočajo, da od upnika zahteva dodatne informacije v zvezi s pogodbenimi pogoji, navedenimi v utemeljitev zadevne terjatve, da bi opravilo nadzor nad morebitno nepoštenostjo teh pogojev po uradni dolžnosti, in da zato nasprotujejo nacionalni zakonodaji, v skladu s katero se dodatni dokumenti, predloženi s tem namenom, štejejo za nedopustne.

12

V navedenemu hipotetičnem primeru lahko torej vsako nacionalno sodišče, ki obravnava vlogo v skladu z Uredbo št. 1896/2006, zahteva od družbe Gold Sun d.o.o., da predloži pogoje, s čimer bo lahko sodišče *ex officio* imelo nadzor nad pogodbenimi pogoji v potrošniški pogodbi. Noben nacionalni predpis ne more tega preprečiti sodišču.

Študija primer 4: Evropski plačilni nalog in proučitev pomanjkanja pristojnosti

Študijo primera sta pripravili Danijela Vrbljanac in Ivana Kunda kot članici projektne skupine Univerze v Reki

Dejstva:

Gospa Pelič, slovenska državljanka s stalnim prebivališčem v Sloveniji, je z nemško družbo Sterne Hause GmbH sklenila pogodbo o prenovi njenega počitniškega stanovanja v Sloveniji, ki ga oddaja turistom. Februarja 2019 je družba Sterne Hause GmbH pri nemškem sodišču zahtevala izdajo evropskega plačilnega naloga zoper gospo Pelič z navedbo, da ji je prenovila počitniško stanovanje, ki se nahaja v Sloveniji. Sodišče je izdalo evropski plačilni nalog in ga je dne 12. 9. 2019 vročilo gospe Pelič. Dne 7. 11. 2019 je Nemško sodišče razglasilo evropski plačilni nalog za izvršljiv. Dva meseca pozneje je gospa Pelič zaprosila za proučitev izdanega naloga, in sicer z obrazložitvijo, da sodišče, ki ga je izdalo, ni bilo pristojno.

Vprašanje 1: Ali je za odločanje o zadevi pristojno Nemško sodišče?

Odgovor: Uredba št. 1896/2006 vsebuje zgolj eno pravilo o določanju pristojnosti, ki zadeva potrošniške pogodbe. V vseh drugih primerih vprašanje mednarodne pristojnosti v postopih evropskega plačilnega naloga ureja Uredba št. 1215/2012, ki se je začela uporabljati 10. 1. 2015 in je zamenjala Uredbo št. 44/2001.

Člen 6 Uredbe št. 1896/2006

1. Pri uporabi te uredbe se pristojnost določi v skladu z ustreznimi pravili prava Skupnosti, zlasti v skladu z Uredbo (ES) št. 44/2001.
2. Če pa se zahtevk nanaša na pogodbo, ki jo je sklenila oseba — potrošnik — za namen, za katerega se šteje, da je izven njegove poklicne ali pridobitne dejavnosti, in če je ta potrošnik tožena stranka, so pristojna le sodišča države članice, kjer ima tožena stranka stalno prebivališče v smislu člena 59 Uredbe (ES) št. 44/2001.

Uporaba člena 6(2) Uredbe št. 1896/2006 je pogojena s tem, ali primer temelji na potrošniški pogodbi. Pogodbe v zadevnem hipotetičnem primeru ni mogoče opredeliti kot potrošniške, ker je gospa Pelič ni sklenila za svoje zasebne namene, temveč v okviru poklicne dejavnosti, katera zagotavlja prihodek (za opredelitev potrošniške pogodbe glejte člen 17(1) Uredbe št. 1215/2012; C-27/02, *Engler*, ECLI:EU:C:2005:33; C-96/00, *Gabriel*, ECLI:EU:C:2002:436).

Pristojnost glede pogodb o prenovi počitniških stanovanj, katere ne velja opredeliti kot potrošniške, med drugim ureja člen 7(1) in člen 4(1) Uredbe št. 1215/2012.

Člen 7 Uredbe št. 1215/2012

Oseba s stalnim prebivališčem v državi članici je lahko tožena v drugi državi članici:

- (a) v zadevah v zvezi s pogodbenimi razmerji pred sodiščem v kraju izpolnitve zadevne obveznosti;
- (b) za namene te določbe, in razen če ni drugače dogovorjeno, je kraj izpolnitve zadevne obveznosti:
- v primeru prodaje blaga kraj v državi članici, kamor je bilo v skladu s pogodbo blago dostavljeno ali bi moralo biti dostavljeno,
 - v primeru opravljanja storitev kraj v državi članici, kjer so bile v skladu s pogodbo storitve opravljene ali bi morale biti opravljene;
- (c) če se ne uporabi točka (b), potem se uporabi točka (a);

Člen 4(1) Uredbe št. 1215/2012

Ob upoštevanju določb te uredbe so osebe s stalnim prebivališčem v državi članici ne glede na njihovo državljanstvo tožene pred sodišči te države članice.

Uporaba člena 7(1), pododstavkov (a) ali (b) in nadaljnjih, je odvisna od vrste zadevne pogodbe. Pogodba med gospo Pelič in družbo Sterne Hause GmbH spada v pojem pogodbe o »opravljanju storitev« (glejte C-533/07, *Falco Privatstiftung and Rabitsch*, ECLI:EU:C:2009:257). Zato naj bi glede na člen 7(1) bila pristojna slovenska sodišča, saj je družba opravljala svoje storitve v Sloveniji, kjer je prenavljala počitniško stanovanje gospe Pelič. Pravilo o posebni pristojnosti iz člena 7(1) Uredbe št. 1215/2012 je dopolnjeno s pravilom o splošni pristojnosti iz člena 4 Uredbe št. 1215/2012, skladno s katerim je pristojno sodišče države članice, v kateri ima tožena stranka stalno prebivališče. Uporaba pravila splošne pristojnosti bi tudi privedla do pristojnosti slovenskih sodišč, ker ima tožena stranka, gospa Pelič, stalno prebivališče v Sloveniji (možna je tudi situacija, kjer pristojno sodišče v Sloveniji po členu 7(1) in 4(1) ni isto, saj je kraj stalnega prebivališča različen od kraja opravljanja storitev, zaradi česar bi glede na teritorialno pristojnost bila pristojna različna slovenska sodišča).

Vprašanje 2: Ali lahko stranka ugovarja pristojnost sodišča v postopku evropskega plačilnega naloga? Če lahko, kdaj in pod katerimi pogoji se poda ugovor?

Odgovor: Uredba št. 1896/2006 ne vsebuje posebne določbe, na podlagi katere lahko tožena stranka ugovarja pomanjkanje pristojnosti sodišča, ki obravnava zadevo. Vendar pa lahko, v skladu s členom 16, tožena stranka ugovarja evropskemu plačilnemu nalogu brez, da bi navedla razloge za ugovor.

Člen 16(1-3) Uredbe št. 1896/2006

1. Tožena stranka lahko vloži ugovor zoper evropski plačilni nalog pri sodišču izvora na standardnem obrazcu F, kot je določen v Prilogi VI, ki ga prejme skupaj z evropskim plačilnim nalogom.
2. Ugovor se pošlje v 30 dneh od vročitve naloga toženi stranki.
3. Tožena stranka v ugovoru zgolj izjavi, da ugovarja zahtevku, brez navedbe razlogov za ugovor.

Možnost iz člena 16(1) Uredbe št. 1896/2006 med drugim vključuje pravico do ugovora zaradi pomanjkanja pristojnosti. V nasprotnem primeru bi bila pravila o pristojnosti iz člena 6 Uredbe št. 1896/2006 brez pomena.

Po členu 16(2) je pravica do ugovora evropskemu plačilnemu nalogu omejena na 30 dni po vročitvi evropskega plačilnega naloga. V navedenem hipotetičnem primeru gospa Pelič ni ugovarjala evropskemu plačilnemu nalogu v določenem časovnem okvirju. Zastavlja se vprašanje, ali lahko to stori pozneje. Na splošno, če tožena stranka ne ugovarja evropskemu plačilnemu nalogu po členu 16 Uredbe št. 1896/2006, ima dodatno možnost, da zahteva ponovno preučitev v izrednih primerih, določeno s členom 20 Uredbe št. 1896/2006.

Člen 20 Uredbe št. 1896/2006

1. Po izteku roka iz člena 16(2) ima tožena stranka pravico pred pristojnim sodiščem države članice izvora zahtevati ponovno preučitev evropskega plačilnega naloga, če:

(a)

(i) je bil plačilni nalog vročen na enega od načinov iz člena 14, in

(ii) vročitev brez njene krivde ni bila opravljena pravočasno, da bi ji omogočila pripraviti obrambo, ali

(b) tožena stranka ni mogla ugovarjati zahtevku zaradi višje sile ali izrednih okoliščin, ki so nastopile brez njene krivde, pod pogojem, da v vseh navedenih primerih ravna brez odlašanja.

2. Po izteku roka iz člena 16(2) ima tožena stranka ob upoštevanju zahtev te uredbe tudi pravico pred pristojnim sodiščem države članice izvora zahtevati ponovno preučitev evropskega plačilnega naloga, če je bil plačilni nalog očitno napačno izdan ali zaradi drugih izjemnih okoliščin.

3. Če sodišče zavrne vlogo tožene stranke, ker ni podan noben od razlogov za ponovno preučitev iz odstavkov 1 in 2, evropski plačilni nalog ostane veljaven.

Če sodišče odloči, da je ponovna preučitev utemeljena iz enega od razlogov iz odstavkov 1 in 2, je evropski plačilni nalog ničen.

V zadevi *Thomas Cook Belgium* (C-245/14, ECLI:EU:C:2015:715) je sodišče EU razglabljalo o možnosti preučevanja evropskega plačilnega naloga v skladu s členom 20 Uredbe št. 1896/2006 na podlagi navedb, da sodišče, ki je izdalo evropski plačilni nalog, ni pristojno.

Zadeva C-245/14, *Thomas Cook Belgium NV* proti *Thurner Hotel GmbH*, ECLI:EU:C:2015:715

Potovalna agencija Thomas Cook je z družbo Thurner Hotel sklenila pogodbo o opravljanju hotelskih storitev. Družba Thurner Hotel je pri Bezirksgericht für Handelssachen Wien (okrožno sodišče za gospodarske zadeve v Dunaju) vložilo vlogo za evropski plačilni nalog zoper družbo Thomas Cook. Družba Thurner Hotel je zatrjevala, da je bilo avstrijsko sodišče, ki obravnava zadevo, pristojno na podlagi kraja izpolnitve navedenih storitev v Avstriji. Evropski plačilni nalog je bil vročen družbi Thomas Cook, ki je vložila ugovor po izteku tridesetdnevnega roka za ugovor in zaprosila, naj v skladu s členom 20(2) ponovno preuči evropski plačilni nalog. Družba Thomas Cook je zatrjevala, da so zaradi obstoja klavzule o pristojnosti, pristojna belgijska sodišča.

Sodišče EU je ugotovilo, da lahko v posebnih okoliščinah obstajata dve različni stopnji presoje, ali ima Thomas Cook pravico do preučitve v skladu s členom 20 Uredbe št. 1896/2006: Prvič,

treba je ugotoviti, ali je »očitno, da je bil evropski plačilni nalog, izdan zoper toženo stranko, napačen glede na zahteve, določene v Uredbi št. 1896/2006«. Sodišče EU je obrazložilo, da za ta primer to ne velja, saj bi moralo sodišče na podlagi v vlogi navedenih podatkov preučiti zahtevek, vključno z vprašanjem pristojnosti in opisom dokazov. Kadar želi torej tožena stranka vložiti ugovor zoper pristojnost sodišča, sklicujoč se na to, da so bili podatki, ki jih je tožeča stranka navedla v obrazcu, napačni, mora to storiti v predpisanem roku za ugovarjanju zahtevka skladno s členom 16 Uredbe št. 1896/2006. Druga stopnja ocene je, ali je »očitno«, da je bil evropski plačilni nalog izdan napačno zaradi drugih »izjemnih okoliščin« v smislu člena 20(2) Uredbe št. 1896/2006. Sodišče EU navaja, da čeprav bi načeloma lahko te »druge izjemne okoliščine« vključevale primer, ko evropski plačilni nalog temelji na neresničnih podatkih, ki jih je prosilec za izdajo navedel v obrazcu za vlogo, to ne velja za tovrstni primer. Namreč, ko je bil Thomas Cook vročen evropski plačilni nalog v skladu z določbami Uredbe št. 1896/2006, bi moral biti seznanjen z obstojem tako klavzule o pristojnosti kot o podlagi, na kateri je sodišče izvora utemeljilo svojo pristojnost. Zato je imel možnost ugovarjati evropskemu plačilnemu nalogu na podlagi člena 16 Uredbe št. 1896/2006 že v fazi ugovora. Sodišče EU se je nato sklicevalo na uvodno izjavo 25 Uredbe št. 1896/2006, ki prepoveduje uporabo člena 20 Uredbe št. 1896/2006 kot druge priložnost ugovarjanju zahtevku. Zaradi tega je odločilo, da v konkretnih okoliščinah v zadevi *Thomas Cook Belgium* evropskega plačilnega naloga ni mogoče ponovno preučiti v okviru člena 20 Uredbe št. 1896/2006 na podlagi dejstva, da sodišče izvora ni pristojno.

Zadeva C-245/14, *Thomas Cook Belgium NV* proti *Thurner Hotel GmbH*,
ECLI:EU:C:2015:715

16

Člen 20 Uredbe št. 1896/2006 je treba razlagati tako, da v okoliščinah, kakršne so te v postopku v glavni stvari, nasprotuje temu, da bi bila tožena stranka, ki ji je bil v skladu s to uredbo vročen evropski plačilni nalog, upravičena vložiti zahtevek za ponovno preučitev tega naloga in zatrjevati, da se je sodišče izvora na podlagi domnevno neresničnih podatkov, ki jih je prosilec za izdajo navedel v obrazcu za vlogo tega plačilnega naloga, napačno izreklo za pristojno.

Za odgovor na, ali lahko gospa Pelič izpodbija pristojnost nemškega sodišča v fazi ponovne preučitve v smislu člena 20 št. 1896/2006, je treba sprva oceniti dejanska dejstva hipotetičnega primera. Glavna merila, ki izhajajo iz zadeve *Thomas Cook Belgium*, so, ali je očitno, da je bil evropski plačilni nalog, izdan zoper toženo stranko, »napačen glede na zahteve,« določene v Uredbi št. 1896/2006«, ali, alternativno, zaradi drugih »izjemnih okoliščin« v smislu člena 20(2) Uredbe št. 1896/2006. Ta dva primera, *Thomas Cook Belgium* in hipotetični primer, lahko razlikujemo na podlagi dejstva, da za razliko od prvo navedenega primera v drugem ni klavzule o dogovoru pristojnosti. V kolikšni meri lahko to vpliva na razplet preučitve, je odvisno od tega, ali je bil evropski plačilni nalog izdan »napačno glede na zahteve,« določene v Uredbi št. 1896/2006.

Ali je bilo očitno »napačno glede na zahteve«, da je Nemško sodišče zoper gospo Pelič izdalo ugovarjani evropski plačilni nalog, na podlagi informacij, podanih v standardnem obrazcu za vložitev s strani Sterne Hause, je treba presoјati, upoštevajoč konkretna dejstva tega primera. V okviru domnevnega pomanjkanja pristojnosti sodišča, ki obravnava postopek evropskega plačilnega naloga, bi lahko gospa Pelič trdila, da je bil evropski plačilni nalog očitno »napačno izdan glede na zahteve,« določene v Uredbi št. 1896/2006, še zlasti glede zahteve iz člena 8. V skladu s to določbo bi moralo nemško sodišče na podlagi standardnega obrazca vloge med

drugim preveriti, ali je mogoče pristojnost določiti v skladu z relevantnimi pravili prava EU, še posebej Uredbe št. 1215/2012. Če se vrnemo na dejstva zadevnega primera, je mogoče videti, da je v standardnem obrazcu vloge Sterne Hause izrecno omenjena storitev, izvedena v Sloveniji kot podlaga za zahtevek. Hkrati je to dejstvo podlaga za posebno pristojnost v smislu člena 7(1)(b) Uredbe št. 1215/2012, ki bi ga moralo nemško sodišče oceniti glede na to, da je bilo očitno, da ni pristojno na podlagi splošne pristojnosti iz člena 4(1) Uredbe št. 1215/2012, ker je bil naslov tožene stranke za vročitev v Sloveniji (v skladu s členom 6(2)(a) Uredbe št. 1896/2006).

Tako so v hipotetičnem primeru dejstva, na podlagi katerih je posebna pristojnost pogojena s členom 7(1)(b) Uredbe št. 1215/2012, očitna v standardnem obrazcu vloge – izrecno je bilo poudarjeno, da so bile storitve izvedene v Sloveniji. V takšnih okoliščinah bi se gospa Pelic lahko zanašala na člen 20 Uredbe št. 1896/2006, da bi se ji omogočila ponovna preučitev evropskega plačilnega naloga izdanega zoper njo na podlagi, da sodišče, ki je izdalo evropski plačilni nalog, ni bilo pristojno.

Študija primera 5: Člen 16 - Ugovor zoper evropski plačilni nalog

Študijo primera so pripravili Prof. Dr. Christian Wolf in Dipl.-Jur. Lissa Gerking z Leibniz Univerze v Hannoveru in člani projektne skupne Univerze v Tirani

Dejstva:

Z, ki ima stalno prebivališče/sedež v Franciji, je pri pristojnem nemškem sodišču vložil zahtevo za izdajo evropskega plačilnega naloga v višini 10.000 EUR zoper Y, ki ima stalno prebivališče v Hannoveru, Nemčija. Sodišče v Nemčiji je izdalo evropski plačilni nalog zoper Y, z izdajo obrazca E.

Sodišče je vročilo Y obrazec A in E kot evropski plačilni nalog skupaj z obrazcem F, ugovorom zoper evropski plačilni nalog.

Scenarij I:

Y je zavrnil evropski plačilni nalog brez uporabe obrazca F, temveč...

(i) z neuradnim pismom, naslovljenim na sodišče.

18

Vprašanje 1: Ali je to učinkovit ugovor zoper evropski plačilni nalog?

Odgovor: Da, v skladu z uvodno izjavo 23 Uredbe št. 1896/2006 lahko tožena stranka za ugovor uporabi tudi drugačno pisno obliko, iz katere je jasno razvidna vsebina ugovora.

(ii) z uporabo elektronsko-komunikacijskih sistemov?

Vprašanje 2: Ali je to učinkovit ugovor zoper evropski plačilni nalog?

Odgovor: Da, pod pogojem, da so izpolnjene zahteve iz člena 16(4) in (5) Uredbe št. 1896/2006.

Scenarij II:

Y je podal ugovor v 30 dneh od vročitve naloga...

(i) in ga naslovil le na Z.

Vprašanje 3: Ali je to učinkovit ugovor zoper evropski plačilni nalog?

Odgovor: Ne, Nemško pravo zahteva, da se ugovor pošlje sodišču, ki ga nato posreduje nasprotni stranki. Pristojno sodišče je okrajno sodišče ("Amtsgericht") Berlin Wedding, § 1087 ZPO. V drugih državah je to lahko drugače, glejte člen 16(2) Uredbe št. 1896/2006.

(ii) v elektronski obliki. Prejem ugovora je v pravočasen, tj. v roku 30 dni, trenutek tiskanja pa nastopi po navedenem roku.

Vprašanje 4: Ali je to učinkovit ugovor zoper evropski plačilni nalog?

Odgovor: Da, v nemškem pravu je trenutek prejema odločilnega pomena za določitev pravočasnosti ugovora, § 1088 ZPO in § 130a V s. 1 ZPO.

Scenarij III:

Y je vložil ugovor brez, da bi navedel razloge za ugovarjanje.

Vprašanje 5: Ali je to učinkovit ugovor zoper evropski plačilni nalog?

Odgovor: Da, glejte člen 16(3) Uredbe št. 1896/2006. Ugovor je učinkovit tudi brez utemeljitve, če vsebuje navedbo, da tožena stranka ugovarja zahtevku.

Scenarij IV:

Y je podal ugovor. Glede podpisa...

(i) Y je pozabil podpisati ugovor.

Vprašanje 6: Ali je to učinkovit ugovor zoper evropski plačilni nalog?

Odgovor: Ne, v skladu s členom 16(5) Uredbe št. 1896/2006 mora tožena stranka podpisati ugovor.

(ii) zastopnik stranke Y je podpisal ugovor, ne pa sama stranka.

Vprašanje 7: Ali je to učinkovit ugovor zoper evropski plačilni nalog?

Odgovor: Da, tožena stranka ni izrecno zavezana, da ima zastopnika (člen 24(b) Uredbe št. 1896/2006). To pomeni, da če zastopnik v skladu z nacionalno zakonodajo (§ 79 II ZPO) ugovor podpiše, veljavno učinkuje zanj (člen 16(5) Uredbe št. 1896/2006).

(iii) Y je ugovor podpisal z vnaprej skeniranim podpisom.

Vprašanje 8: Ali je to učinkovit ugovor zoper evropski plačilni nalog?

Odgovor: Ne, v skladu s členom 16(5) Uredbe št. 1896/2006 in nacionalnimi predpisi mora biti podpis ročni, kadar se uporablja tiskani obrazec, ali v skladu s členom 2(2) Direktive 1999/93/EC, kadar se uporablja elektronsko obliko.

(iv) Y je ugovor podpisal lastnoročno.

Vprašanje 9: Ali je to učinkovit ugovor zoper evropski plačilni nalog?

Odgovor: Da, ob uporabi neelektronske vložitve brez zastopanja mora tožena stranka ugovor podpisati lastnoročno (člen 16(5) Uredbe št. 1896/2006).

(v) Y je podpisal ugovor, ki je predložen v elektronski obliki z elektronskim podpisom.

Vprašanje 10: Ali je to učinkovit ugovor zoper evropski plačilni nalog?

Odgovor: Da, v skladu s členom 16(5) Uredbe št. 1896/2006, mora tožena stranka, kadar predloži ugovor v elektronski obliki, slednjega elektronsko podpisati v skladu s členom 2(2) Direktive 1999/93/EC.

Scenarij V:

Y zamudi rok za vložitev ugovora, ker...

(i) je bil v bolnišnici zaradi z zunanjih razlogov v obliki nastopa prometne nesreče.

Vprašanje 11: Ali je to učinkovit ugovor zoper evropski plačilni nalog, četudi je bil podan po poteku predpisanega roka?

Odgovor: Da, v skladu s členom 20(1)(b) Uredbe št. 1896/2006 je utemeljen razlog, kadar tožena stranka ni mogla ugovarjati zahtevku zaradi višje sile ali izrednih okoliščin, ki so nastopile brez njene krivde, glejte tudi § 1092 ZPO.

20

(ii) Y je pozabil pravočasno poslati pošto. Kasneje je Y ugotovil, da je eden izmed dokumentov, ki jih je tožeča stranka Z uporabila za dokazovanje svojih trditev, neresničen.

Vprašanje 12: Ali je to učinkovit ugovor zoper evropski plačilni nalog, četudi je bil podan po poteku predpisanega roka?

Odgovor: Da, v skladu z uvodno izjavo 25 Uredbe št. 1896/2006 ima tožena stranka v določenih izjemnih primerih pravico, da zahteva ponovno preučitev evropskega plačilnega naloga. Vendar takšna ponovna preučitev v izjemnih primerih ne bi smela pomeniti, da ima tožena stranka dvakrat možnost vložiti ugovor zoper zahtevek. Izjemna okoliščina vključuje tudi primer, kot evropski plačilni nalog temelji na neresničnih podatkih, podanih v vložitvenem obrazu.

(iii) v obrazcu E Uredbe št. 1896/2006 ni bilo podatkov o posledicah, za primer neizpodbijanja zahtevka, kajti izraz »nalog bo postal izvršljiv, razen v primeru, da je bil na sodišču vložen ugovor v skladu s členom 16« ni bil viden.

Vprašanje 13: Ali je to učinkovit ugovor zoper evropski plačilni nalog, četudi je bil podan po poteku predpisanega roka?

Odgovor: Da, v skladu z uvodno izjavo 18 in členom 16(1) Uredbe št. 1896/2006 bi bilo treba toženo stranko poleg vseh podatkov o zahtevku, ki jih predloži tožeča stranka, poučiti o pravnih posledicah evropskega plačilnega naloga in zlasti o posledicah neizpodbijanja zahtevka.

(iv) zadnji dan roka je v državi stalnega prebivališča Y je državni praznik. Zato Y ugovor zoper evropski plačilni nalog predloži naslednji delovni dan.

Vprašanje 14: Ali je to učinkovit ugovor zoper evropski plačilni nalog, četudi je bil podan po poteku predpisanega roka?

Odgovor: Da, v skladu z uvodno izjavo 28 in členom 3(4) Uredbe št. 1182/71⁶ velja ugovor, podan naslednji delovni dan, za pravočasen, če je iztek roka na isti dan kot državni praznik v državi članici izvora.

Scenarij VI:

Po vročitvi evropskega plačilnega naloga je Y prenesel stalno prebivališče Albanijo.

Vprašanje 15: Ali lahko Y uveljavlja pravico do ugovora v skladu s členom 16 Uredbe št. 1896/2006?

Odgovor: Da, v skladu s členom 3(3) Uredbe št. 1896/2006 je odločilen trenutek za določitev, ali gre za čezmejno zadevo, predložitve vloge za evropski plačilni nalog v skladu z Uredbo št. 1896/2006?

Vprašanje 16: Ali lahko Y predloži ugovor v elektronski obliki?

Odgovor: Ne, ker Albanija ni država članica EU, zaradi česar se Direktiva 1999/93/EC ne uporablja.

⁶ Uredba (EGS, Euratom) št. 1182/71 Sveta z dne 3. junija 1971 o določitvi pravil glede rokov, datumov in iztekov rokov, OJ L 124, 8. 6. 1971, str. 1–2.

Študija primera 6: Člen 17 - Učinki vložitve ugovora

Študijo primera so pripravili Prof. Dr. Christian Wolf in Dipl.-Jur. Lissa Gerking z Leibniz Univerze v Hannoveru in člani projektne skupne Univerze v Tirani

Dejstva:

V poštev pridejo enaka dejstva kot pri Študiji primera 5: Člen 16 - Ugovor zoper evropski plačilni nalog. Dodatno še velja, da je Y vložil učinkovit ugovor zoper evropski plačilni nalog.

Scenarij I:

Z, tožeča stranka, je izrecno zahteval...

(i) da ne želi nadaljevati postopka, temveč ga želi zaključiti, ker je tožena stranka ugovarjala zoper evropski plačilni nalog.

Vprašanje 1: Ali se bo postopek nadaljeval?

Odgovor: Ne, v skladu s členom 17(1) se postopek v tem primeru zaključi.

22 (ii) da želi nadaljevati postopek, takoj zatem je sodišče izdalo evropski plačilni nalog izdan.

Vprašanje 2: Ali se bo postopek nadaljeval?

Odgovor: Da, v skladu s členom 7(4) Uredbe št. 1896/2006 lahko to tožeča stranka zahteva, vse dokler ni izdan evropski plačilni nalog.

(iii) da želi nadaljevati postopek. To zahtevo poda s pismom v pisni obliki.

Vprašanje 3: Ali se bo to pismo upoštevalo, ko bo sodišče presojava zahtevo?

Odgovor: Da, evropski plačilni nalog ne določa druge oblike.

Scenarij II:

Z je določil sodišče, ki je po njegovem mnenju pristojno za zadevni postopek.

(i) Z je za pristojno za zadevni postopek določil okrožno sodišče («Landgericht») v Berlinu.

Vprašanje 4: Ali se zadevni postopek začne na okrožnem sodišču v Berlinu?

Odgovor: Da, v skladu s členom 17(2) Uredbe št. 1896/2006 nemško pravo ureja prenos na običajni civilni postopek. Krajevna pristojnost se lahko vzpostavi, če se Y spusti v postopek obravnave vsebine primera brez izpodbijanja in ni izključne pristojnosti drugega sodišča, §§

39, 40 II št. 2 ZPO. Ker v skladu s členom 78 I ZPO stranke pred okrožnim sodiščem potrebujejo zastopnika, si ga morata Y in Z priskrbeti.

(ii) Z je kot pristojno sodišče določil okrajno sodišče (»Amtsgericht«) v Hannovru za zadevni postopek.

Vprašanje 5: Ali se zadevni postopek začne pri okrajnem sodišču v Hannovru?

Odgovor: Ne, v skladu s členom 17(2) Uredbe št. 1896/2006 nemško pravo ureja prenos na običajni civilni postopek. Pristojno sodišče je okrožno sodišče (»Landgericht«) v Hannovru, § 13 ZPO, § 71 GVG. Stvarne pristojnosti ni mogoče določiti s spustitvijo v postopek o vsebini zadeve. Okrajno sodišče v Hannovru bo zadevo po uradni dolžnosti odstopilo okrožnemu sodišču (»Landgericht«) v Hannovru. V postopku pred okrožnim sodiščem morata Y in Z imeti zastopnika, § 78 I ZPO.

(iii) Z je kot pristojno sodišče za zadevni postopek evropskega plačilnega naloga v Nemčiji določil okrajno sodišče (»Amtsgericht«) Berlin Wedding.

Vprašanje 6: Ali se zadevni postopek začne pri okrajnem sodišču v Berlin Wedding?

Odgovor: Ne, v skladu s členom 17(2) Uredbe št. 1896/2006 nemško pravo ureja prenos na običajni civilni postopek. Ker je Z napačno določil ne le krajevno (Berlin namesto Hannovra), temveč tudi stvarno (okrajno sodišče namesto okrožno sodišče) pristojnost, bi moralo okrajno sodišče Berlin Wedding zadevo po uradni dolžnosti odstopiti okrožnemu sodišču v Hannovru. V postopku pred okrožnim sodiščem morata Y in Z imeti zastopnika, § 78 I ZPO.

Študija primera 7: Člen 11 – Zavrnitev vloge

Študija primera je pripravljena s strani članov projektne skupine Univerze v Trstu

Dejstva:

A, rezident Italije, sklene pogodbo o potrošniškem kreditu v višini 30.000 EUR s slovensko banko, B, za nakup vozila. Ko A ne uspe poravnati nekaj mesečnih obveznosti, postane B mnenja, da je pogodba prenehala in pred pristojnim italijanskim sodiščem zaprosi za izdajo evropskega plačilnega naloga zoper A za povračilo kredita z obrestmi. Sodišče z uporabo obrazca D vlogo zavrne.

Scenarij I:

Predpostavimo, da sodišče zavrne vlogo brez, da bi navedlo razloge za njeno zavrnitev.

Vprašanje 1: Ali lahko B zoper tovrstno odločbo vloži pravno sredstvo pred italijanskim sodiščem?

Odgovor: Ne, v Italiji to ni mogoče. Druge države pa lahko morebiti omogočajo pravno sredstvo.

Uvodna izjava 17 Uredbe št. 1896/2006

Zoper zavrnitev vloge naj ne bi bilo pravnega sredstva. Vendar to ne izključuje možnosti ponovne preučitve odločbe o zavrnitvi zahtevka na isti stopnji (ang. »There is to be no right of appeal against the rejection of the application. This does not preclude, however, a possible review of the decision rejecting the application at the same level of jurisdiction in accordance with **national law**«).

Scenarij II:

Predpostavimo, da sodišče zavrne vlogo, ker je bila v pogodbi določena zamudna obrestna mera v višini 29% zapadle vsote. Ker italijansko sodišče meni, da je klavzula nepoštena v skladu z Direktivo 93/13/EGS, je zavrnilo izdajo naloga.

Vprašanje 2: Ali je odločitev pravilna?

Odgovor: Da, glejte člen 11(1) točko (d) Uredbe št. 1896/2006; Sodišče EU, Zadeva C-618/10, Banco Español de Crédito, SA v Joaquín Calderón Camino.

Scenarij III:

Predpostavimo, da sodišče zavrne vlogo po členu 11 točki (d), ker je bila prvotna vloga nepopolna, torej ni vsebovala vse zahtevanih podatkov iz člena 7 Uredbe št. 1896/2006. Kljub prošnji sodišča, da naj tožeča stranka dopolni vlogo po členu 9 Uredbe št. 1896/2006, B manjkajočih podatkov ni poslal v roku, ki ga je določilo sodišče.

Vprašanje 3: Ali lahko B vloži novo vlogo?

Odgovor: Da, glej člen 11(3) Uredbe št. 1896/2006.

O vsem zgoraj glejte tudi Xandra E. Kramer, *European Procedures on Debt Collection: Nothing or Noting? Experiences Future Prospects*, in Burkhard Hess, Maria Bergström, Eva Storskrubb (eds.), *EU Civil Justice. Current Issues and Future Outlook*, Hart, 2016, 97-122.

Študija primera 8: Člen 14 – Vročitev brez dokazila o prejemu s strani tožene stranke in člen 15 – Vročitev zastopniku

Študija primera je pripravljena s strani članov projektne skupine Univerze v Trstu

Dejstva:

Z uporabo obrazca A Uredbe št. 1896/2006 je A, rezident Italije, pri italijanskem sodišču vložil vlogo za izdajo evropskega plačilnega naloga zoper družbo B, ki ima stalno prebivališče/sedež v Franciji. Pristojno italijansko sodišče izda evropski plačilni nalog zoper B, z uporabo obrazca E.

Ker v Italiji velja, da stranka, ki zahteva postopek, vroči pisanje drugi stranki, A vloži obrazec A in E osebi B.

Scenarij I:

Predpostavimo, da A oba obrazca, takšna kot sta, torej v italijanskem jeziku, vroči B.

Vprašanje 1: Ali je vročanje učinkovito?

Odgovor: Ne, člen 27 Uredbe št. 1896/2006 izrecno določa, da »ta uredba ne vpliva na uporabo Uredbe št. 1348/2000⁷«, ki jo sedaj nadomešča Uredba št. 1393/2007⁸. V skladu s členom 8 Uredbe št. 1393/2007 se mora organ za sprejem pri vročitvi pisanja poučiti nasprotnika, če ni pisanje sestavljeno v enem izmed jezikov ali mu ni priložen prevod v jezik, ki ga naslovnik razume ali uradni jezik zaprosene države članice, da lahko zavrne sprejem pisanja za vročitev. Glejte tudi zadevo C-21/17 Sodišča EU Catlin Europe SE proti O. K. Trans Praha spol. s r. o., z dne 6. 11. 2018.

Scenarij II:

Predpostavimo, da je B fizična oseba.

(i) A pisanje osebno vroči B-ju na mestu, kjer A misli, da ima B stalno prebivališče, vendar B nima več na tem naslovu stalnega prebivališča.

Vprašanje 2: Ali je vročanje učinkovito?

⁷ Uredba Sveta (ES) št. 1348/2000 z dne 29. maja 2000 o vročanju sodnih in zunajsodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah v državah članicah, OJ L 160, 30. 6. 2000, str. 37–52.

⁸ Uredba (ES) št. 1393/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2007 o vročanju sodnih in izvensodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah v državah članicah (vročanje pisanj) in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1348/2000, OJ L 324, 10. 12. 2007, str. 79–120.

Odgovor: Ne, glejte člen 14 (1) Uredbe št. 1896/2006; združeni zadevi C-119/13 in C-120/13 z dne 4. 11. 2014, Eco cosmetics GmbH & Co. KG in Raiffeisenbank St. Georgen reg. Gen. mbH proti Virginie Laetitia Barbara Dupuy in Tetyana Bonchuk.

(ii) Pisanje se osebno vroči B-jevemu partnerju, in sicer v kraju, kjer ima B stalno prebivališče.

Vprašanje 3: Ali je vročanje učinkovito?

Odgovor: Da, če so zahteve iz člena 14(3) Uredbe št. 1896/2006 izpolnjene: glejte člen 14(1)(b) in 14(3) Uredbe št. 1896/2006.

(iii) pisanje se vroča preko elektronske pošte na B-jev elektronski poštni naslov z avtomatično potrditvijo dostave.

Vprašanje 4: Ali je vročanje učinkovito?

Odgovor: Ne, razen če je B kot »tožena stranka to metodo vročanja vnaprej izrecno sprejela«: glejte člen 14(1)(f) Uredbe št. 1896/2006.

(iv) pisanje se osebno vroči odvetniku, ki je poznan osebi A.

Vprašanje 5: Ali je vročanje učinkovito?

Odgovor: Da, glejte člen 15 Uredbe št. 1896/2006.

Scenarij III

Predpostavimo, da je B pravna oseba.

(i) A pošlje pisanje po navadni pošti na uradni sedež družbe.

Vprašanje 6: Ali je vročanje učinkovito?

Odgovor: Ne, glejte člen 14(1)(e) Uredbe št. 1896/2006.

(ii) pisanje se vroči v poštni predal družbe B.

Vprašanje 7: Ali je vročanje učinkovito?

Odgovor: Ne, razen če se poleg vročitve v poštni predal vroči pisno obvestilo v dolžnikov poštni nabiralnik, ki jasno označuje naravo pisanja kot sodnega pisanja (glejte člen 14(1)(d) Uredbe št. 1896/2006).

(iii) pisanje se osebno vroči izvršnemu direktorju družbe B.

Vprašanje 8: Ali je vročanje učinkovito?

Odgovor: Da, če so izpolnjene zahteve iz člena 14(3) Uredbe št. 1896/2006: glejte člen 14(1)(b) in (3) Uredbe št. 1896/2006.

(iv) pisanje se osebno vroči izvršnemu direktorju družbe B, vendar izvršni direktor zavrne vročitev.

Vprašanje 9: Ali je vročanje učinkovito?

Odgovor: Ne, glejte uvodno izjavo 21 Uredbe št. 1896/2006.

(v) pisanje se osebno vroči vodji prodaje družbe B, ki je tudi glavna kontaktna oseba družbe A.

Vprašanje 10: Ali je vročanje učinkovito?

Odgovor: Da, če so izpolnjene zahteve iz člena 14(3) Uredbe št. 1896/2006, glejte člen 14(1)(b) in (3) Uredbe št. 1896/2006; glejte tudi Okrožno sodišče v Haagu, 24. 1. 2012, dostopno na: <https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBSGR:2012:BV2920>.

(vi) pisanje se osebno vroči odvetniški pisarni, ki običajno zastopa družbo B in je družbi A poznana.

Vprašanje 11: Ali je storitev učinkovita?

Odgovor: Da, glejte člen 15 Uredbe št. 1896/2006.

O vsem zgoraj glejte tudi Carla Crifò, *Cross-Border Enforcement of Debts in the European Union, Default judgments, Summary Judgments and Orders for Payment*, Kluwer, 2009, 74-82.

Študija primera 9: Členi 24-33

Študija primera je pripravljena s strani Pravne fakultete Univerze v Mariboru

Dejstva:

Tožeča stranka A iz Španije vloži v Mariboru predlog za izdajo evropskega plačilnega naloga zaradi plačila 25.000 EUR zoper toženo stranko B iz Maribora (Slovenije).

Scenarij I

V Sloveniji se stvarna pristojnost določa glede na vrednost spora (ali glede na naravo zadeve, npr. v gospodarskih zadevah). Okrajna sodišča so pristojna za sojenje v sporih o premoženjskopравnih zahtevkih, če vrednost spornega predmeta ne presega 20.000 EUR. Okrožna sodišča pa so pristojna za sojenje v sporih o premoženjskopравnih zahtevkih, če vrednost spornega predmeta presega 20.000 EUR. V gospodarskih zadevah je na prvi stopnji pristojno odločati in soditi v zadevah le okrožno sodišče.

V skladu s členom 29(1) Uredbe št. 1896/2006 države članice sporočijo Komisiji, katera sodišča so pristojna za izdajo evropskega plačilnega naloga. Komisija informacije objavi v Uradnem listu Evropske unije in na druge primerne načine. Slovensko ministerstvo za pravosodje je sporočilo Komisiji, da so imajo pristojnost za izdajo evropskega plačilnega naloga okrajna sodišča.

Vprašanje 1: Katero sodišče v Mariboru je stvarno pristojno? Okrajno ali okrožno?

Odgovor: Sporočilo slovenskega ministerstva za pravosodje Komisiji o pristojnosti sodišča je bilo nepravilno, četudi je takšno sporočilo potem objavljeno v ne-normativnem delu Uradnega lista Evropske unije. Slovenski sodniki so vezani na zakonodajna pravila (in Ustavo), ki določajo stvarno pristojnost sodišča. Pristojno je okrožno sodišče.

Scenarij II

Evropski plačilni nalog je bil vročen tožencu B dne 10. 7. 2019. Do kdaj ima toženec na voljo, da vloži ugovor zoper evropski plačilni nalog. Velja poudariti, da v Sloveniji, skladno s 83. členom Zakona o sodiščih⁹, sodišča opravljajo naroke in odločajo v času od 15. julija do 15. avgusta (sodne počitnice) samo v nujnih zadevah.

Vprašanje 2: Do katerega datuma lahko tožena stranka vloži ugovor zoper evropski plačilni nalog?

Odgovor:

Člen 16(2) Uredbe št. 1896/2006

⁹ Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 96/09, 86/10 – ZJNepS, 33/11, 75/12 – ZSPDLSL-A, 63/13, 17/15, 23/17 – ZSSve, 22/18 – ZSICT in 16/19 – ZNP-1.

Ugovor se pošlje v 30 dneh od vročitve naloga toženi stranki.

Uvodna izjava 28 Uredbe št. 1896/2006

Za štetje rokov bi se morala uporabljati Uredba Sveta (EGS, Euratom) št. 1182/71 z dne 3. junija 1971 o določitvi pravil glede rokov, datumov in iztekov rokov.

Sodeč po tej Uredbi pravosodne počitnice ne vplivajo na potek rokov.

Člen 3 Uredbe št. 1182/71

Kadar se rok, določen v dnevih, tednih, mesecih ali letih, začne s trenutkom, ko se zgodi nek dogodek ali se izvrši neko dejanje, velja, da se dan, v katerem se zgodi ta dogodek ali se izvrši to dejanje, pri računanju zadevnega roka ne upošteva.

Tožena stranka lahko do 9. 8. 2019 vloži ugovor.

Scenarij III

Tožena stranka B iz Slovenije namerava vložiti ugovor zoper evropski plačilni nalog. B razmišlja, da bi to storila s pomočjo odvetnika ali drugega pravnega strokovnjaka. ZPP v tretjem odstavku 87. člena določa, da v postopku pred okrožnim je pooblaščenec lahko samo odvetnik ali druga oseba, ki je opravila pravniški državni izpit.

30 **Vprašanje 3:** Ali je lahko pooblaščenec tožene stranke B samo odvetnik ali druga oseba, ki je opravila pravniški državni izpit, ali to nasprotuje določbam Uredbe št. 1896/2006?

Odgovor: Ta določba ZPP ne nasprotuje členu 24 Uredbe št. 1896/2006. Zastopanje s strani odvetnika ali drugega pravnega strokovnjaka še vedno ni obvezno. Določba tretjega odstavka 87. člena zgolj opredeljuje, kdo je lahko pooblaščenec stranke.

Scenarij IV

Tožena stranka B končno pridobi pooblaščenca.

Vprašanje 4: Kako naj tožena stranka predloži pooblastilo sodišču? Se naj uporabi nacionalno pravo?

Odgovor: Tako Uredba št. 1896/2006 kot tudi obrazec A ne določata predložitve pooblastila sodišču. Podatki o pooblaščenecu se vnesejo v obrazec A. Tako tudi ne pride v poštev določba člena 26 Uredbe št. 1896/2006, iz katere izhaja, da vsa procesna vprašanja, ki v tej uredbi niso posebej obravnavana, ureja nacionalno pravo.

Scenarij V

Evropski plačilni nalog je bil razglašen za izvršljivega. Tožena stranka B je mnenja, da vročitev naloga ni bila opravljena v skladu z Uredbo št. 1896/2006.

Vprašanje 5: Ali ima B na voljo možnost, da uveljavlja neveljavnost naloga?

Odgovor:

Združeni zadevi C-119/13 in C-120/13, eco cosmetics GmbH & Co. KG proti Virginie Laetitia Barbari Dupuy (C-119/13), in Raiffeisenbank St. Georgen reg. Gen. mbH proti Tetyani Bonchuk (C-120/13), ECLI:EU:C:2014:2144, točke 45-48

»V vsakem primeru je treba opozoriti, da v skladu s členom 26 Uredbe št. 1896/2006 vsa procesna vprašanja, ki v tej uredbi niso posebej obravnavana, »ureja nacionalno pravo«, zaradi česar je v takem primeru analogna uporaba te uredbe izključena. Kar zadeva konkretni primer, pa Uredba št. 1896/2006 ne določa ničesar glede morebitnih pravnih sredstev tožene stranke, kadar se šele po razglasitvi izvršljivosti evropskega plačilnega naloga izkaže, da ta nalog ni bil vročen na način, skladen z minimalnimi standardi iz členov od 13 do 15 te uredbe. Iz tega sledi, da v takem primeru ta procesna vprašanja v skladu s členom 26 Uredbe št. 1896/2006 še naprej ureja nacionalno pravo.

Vsekakor pa je treba poudariti, da evropski plačilni nalog, kadar ni bil vročen na način, skladen z minimalnimi standardi iz členov od 13 do 15 Uredbe št. 1896/2006, ne sme biti predmet postopka izvršitve iz člena 18 te uredbe. Iz tega sledi, da je treba razglasitev izvršljivosti takega plačilnega naloga šteti za neveljavno.«

Vprašanje 6: Skladno, s katero Uredbo, mora biti opravljena čezmejna vročitev?

Odgovor:

31

Člen 27 Uredbe št. 1896/2006:

Ta uredba ne vpliva na uporabo Uredbe Sveta (ES) št. 1348/2000 z dne 29. maja 2000 o vročanju sodnih in zunajsodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah v državah članicah.¹⁰

Člen 25(2) Uredba št. 1393/2007

Sklicevanja na razveljavljeno uredbo se štejejo za sklicevanja na to uredbo in se berejo v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge III.

Zadeva C-21/17, Catlin Europe SE Proti O.K. Trans Praha spol. s r.o., ECLI:EU:C:2018:675, točki 39 in 40

treba je ugotoviti, da člen 27 UEPN izrecno določa, da ta ne vpliva na uporabo Uredbe št. 1348/2000. Ta pa je bila razveljavljena in nadomeščena z Uredbo št. 1393/2007, in člen 25(2) te uredbe jasno navaja, da se »[s]klicevanja na [...] [U]redbo [št 1348/2000] [...] štejejo za sklicevanja na [...] [Uredbo št. 1393/2007]«. Tako je treba vprašanja, ki niso urejena z Uredbo št. 1896/2006 glede vročitve evropskega plačilnega naloga, skupaj z vlogo za plačilni nalog, če je to potrebno, razrešiti v skladu z Uredbo št. 1393/2007.

¹⁰ UL L 160, 30. 6. 2000.

O vsem zgoraj Aleš Galič, Nina Betetto, Evropsko civilno procesno pravo, Ljubljana: GV Založba, 2011, str. 169-206.

Študija primera 10: Členi 24-33

Študija primera je pripravljena s strani Pravne fakultete Univerze v Mariboru

Dejstva:

Prejšnji mesec je A, ki ima stalno prebivališče v Sloveniji, prevedel dokument B-ju, rezidentu Hannovera, Nemčije. Vrednost dela je ocenjena na 7.500 EUR. A je poslal račun, vendar ni dobil nobenega odgovora s strani B-ja.

Scenarij I:

A razmišlja o vložitvi vloge za evropski plačilni nalog (obrazec A), vendar dvomi v uspeh, ker ne pozna nemškega jezika in nima denarja za plačilo storitev odvetnika ali sodne takse.

Vprašanje 1: Ali A potrebuje za vložitev vloge za izdajo evropskega plačilnega naloga odvetnika ali lahko to stori sam?

Odgovor: A ne potrebuje odvetnika. Lahko sam vloži obrazec A.

Člen 24 Uredbe št. 1896/2006

Zastopanje odvetnika ali drugega pravnega strokovnjaka ni obvezno:

- (a) za tožečo stranko v zvezi z vlogo za evropski plačilni nalog;
- (b) za toženo stranko v zvezi z ugovorom zoper evropski plačilni nalog.

Za začetek postopka se mora sprva vložiti obrazec A, ki vsebuje vse podrobnosti glede strank in narave ter zneska zahtevka. Sodišče preuči vlogo in v kolikor je pravilno izpolnjena, mora sodišče v 30 dneh izdati evropski plačilni nalog. Priporočljivo je, da se na Evropskem portalu e-pravosodje preveri, katera sredstva komuniciranja so sprejemljiva v zvezi s postopkom evropskega plačilnega naloga (člen 29(1)(c) Uredbe št. 1896/2006).

Vloga za evropski plačilni nalog se lahko vloži sodišču po pošti ali po elektronski poti.

Vprašanje 2: Kaj če A zaradi sodnih taks ne more nadaljevati s postopkom, ali lahko tretja oseba namesto A plača sodno takso?

Odgovor:

Člen 25(2) Uredbe št. 1896/2006

Za namene te uredbe pojem sodnih taks vključuje dajatve in bremena, ki se morajo plačati sodišču in katerih znesek določa nacionalno pravo.

V Sloveniji so sodne takse urejene v Zakonu o sodnih taksah (ZST-1). Kot je določeno v prvem odstavku 3. členu Zakona o sodnih taksah, mora s tem zakonom predpisane takse plačati tisti, ki predlaga uvedbo postopka ali opravo posameznega dejanja (taksni zavezanec), razen če ta zakon ne določa drugače. Vendar se te določbe ne sme razlagati tako strogo, da lahko zgolj ta

oseba plača takso, oziroma nasprotno, da jo ne more plačati kdo drug. Člen 105.a Zakona o pravnem postopku (ZPP) izrecno ne določa, da lahko zgolj taksni zavezanec plača sodno takso, zaradi česar ni ovire, da tretja oseba ne bi mogla plačati sodne takse namesto taksnega zavezanca.

VSL sklep II Cp 4908/2010 z dne 11. 5. 2011

Sodišče prve stopnje je z izpodbijanim sklepom ta pravdni postopek ustavilo, ker je štelo tožbo za umaknjeno iz razloga, ker tožeča stranka zanj ni plačala sodne takse niti po danem ji plačilnem nalogu.

Zoper sklep se je v roku pritožila tožeča stranka iz razloga zmotne ugotovitve dejanskega stanja, ki predlaga, da pritožbeno sodišče sklep razveljavi. Navaja, da je tožnik po svoji pooblaščenki prejel plačilni nalog za plačilo sodne takse dne 27.10.2010 in zanj je gospodarska družba N. O. d.o.o. to sodno takso plačala dne 10.11.2010, kar izhaja iz pregleda prometa na računu. Pri plačilu te sodne takse je bil naveden račun in sklic iz naloga za njeno plačilo.

Pritožba je utemeljena.

Nedvomno je, da je bila v obravnavani pravdni zadevi plačana sodna taksa v znesku 348,00 EUR in s sklicem (referenco) 11 42170-7110006-30010710 po plačilnem nalogu sodišča prve stopnje pod opr. št. P 107/2010 z dne 15.10.2010, le da te takse kot taksni zavezanec ni plačal tožnik V. K., ampak družba N. O. d.o.o., kar je ugotoviti iz poizvedbe sodišča prve stopnje z dne 16.11.2010 na list. št. 7 v spisu in iz pritožbi priloženega pregleda prometa U. B. z dne 25.11.2010 (list. št. 38 v spisu).

Kot določa 3. člen Zakona o sodnih taksah (ZST-1), je res taksni zavezanec za plačilo sodne takse tisti, ki predlaga uvedbo postopka ali opravo posameznega procesnega dejanja, torej v tej pravdni zadevi tožnik kot vlagatelj tožbe. Vendar te določbe ni razlagati tako ozko, da bi takso lahko plačal le taksni zavezanec sam, torej je drug zanj ne bi mogel plačati. Da je odločilno plačilo takse in ne, kdo takso dejansko plača, je zaključiti tudi iz diktije 105.a člena Zakona o pravnem postopku (ZPP), kjer je pogoj za nadaljevanje postopka, da je določena taksa plačana, pa ni izrecno določeno, da bi moral takso plačati ravno taksni zavezanec. Torej ni ovire, da tretji ne bi mogel plačati sodne takse za taksnega zavezanca in da se s takim plačilom šteje, da je taksni zavezanec določeno dolgovano takso plačal.

Pritožbeno sodišče je iz zgoraj pojasnjene razloga pritožbi tožeče stranke ugodilo in z njo izpodbijani sklep sodišča prve stopnje razveljavilo (3. točka 365. člena ZPP), da bo sodišče prve stopnje lahko nadaljevalo s tem pravnim postopkom, seveda ob upoštevanju zgoraj navedenega.

Vprašanje 3: Kako se naj A spoprime z jezikovno oviro?

Odgovor: Od tožeče stranke se lahko zahteva, da zagotovi kopijo evropskega plačilnega naloga v drugem jeziku kot je jezik, ki ga je uporabilo sodišče izvora. Kot splošno pravilo velja, da se evropski plačilni nalog predloži v uradnem jeziku ali v enem od uradnih jezikov sodnega postopka v kraju, kjer se zahteva izvršba, ali v drugem jeziku, ki ga je država članica izvršbe

označila za sprejemljivega. Prevod overi oseba, ki je za to pooblaščen v eni od držav članic (Člen 21(2)(b) Uredbe št. 1896/2006).

Člen 29 Uredba št. 1896/2006

Do 12. junija 2008 države članice sporočijo Komisiji:

(c) sredstva komuniciranja, ki so sprejemljiva v zvezi z postopkom za evropski plačilni nalog in dostopna sodiščem;

(d) jezike, ki jih države članice sprejemajo v skladu s členom 21(2)(b).

VSL Sklep II Cpg 693/2018 z dne 26. 9. 2018

Ob odsotnosti pojasnil tožene stranke, po kakšnih merilih je odvetnik ovrednotil sestavo ugovora zoper evropski plačilni nalog, je sodišče prve stopnje pravilno ocenilo, da se stroški za ugovor zoper evropski plačilni nalog priznajo po tarifni številki 39/4 OT. Ugovor je bil vložen na obrazcu, ki ne vsebuje posebne obrazložitve, obrazec pa je bil toženi stranki vročen skupaj z izdanim evropskim plačilnim nalogom. Tudi 3. točka 16. člena Uredbe (ES) št. 1896/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o uvedbi postopka za evropski plačilni nalog predvideva, da se v ugovoru izjavi le, da se zahtevku ugovarja, brez navedbe razlogov za ugovor. To pa pomeni, da ta storitev ni obsežna in strokovno zahtevna, zato je (lahko) primerljiva s sestavo kratkega dopisa.

Tožena stranka je s tem, ko je v stroškovniku priglasila stroške prevajanja listin v končnem znesku, kot dokaz pa predložila račun, iz katerega je mogoče razbrati, na prevode katerih listin se nanaša, zadostila tako trditvenemu in dokaznemu bremenu v zvezi s tem delom stroškovnega zahtevka.

35

VSL Sklep II Ip 3527/2017 z dne 29. 12. 2017

Dolžnik v ugovoru zoper sklep o izvršbi ne more uspešno izpodbijati pravilnosti vročitve evropskega plačilnega naloga (kot izvršilnega naslova) oziroma uveljavljati razlogov, zaradi katerih se z evropskim plačilnim nalogom pred prejemom sklepa o izvršbi ni nikoli seznanil.

V postopkih izdaje evropskega plačilnega naloga se uporabljajo posebni standardni obrazci, ki so na spletnih straneh Evropske unije objavljeni v vseh uradnih jezikih držav članic Evropske unije. Zaradi standardizirane oblike teh obrazcev v večini primerov ni nobene potrebe po dodatnem preverjanju v njih izpolnjene vsebine oziroma **praviloma ni nobenih zahtev po kvalificiranem prevodu obrazcev.**

Študija primera 11: Členi 24-33

Študija primera je pripravljena s strani Pravne fakultete Univerze v Mariboru

Dejstva:

Slovenska družba je vložila evropski plačilni nalog (obrazec A) v višini zneska 22.000 EUR zoper Švedsko družbo, ki je ugovarjala plačilu (obrazec F). Po civilnem postopku je okrožno sodišče izdalo evropski plačilni nalog (obrazec E) in je zaradi stresa in zahtevnosti postopka zaračunalo višjo sodno takso kot bi jo zgolj v običajnem civilnem postopku.

Vprašanje 1: Ali je odločitev sodišča, da zaradi tako postopka evropskega plačilnega naloga kot običajnega civilnega postopka A-ju v okviru obrazca F zaračuna združeno višjo sodno takso, pravilna?

Odgovor: Odločitev sodišča ni pravilna.

Člen 25 Uredba št. 1896/2006

Skupni znesek sodnih taks postopka za evropski plačilni nalog in običajnih civilnih postopkov, do katerih pride v primeru ugovora na evropski plačilni nalog v državi članici, ne presegajo sodnih taks običajnih civilnih postopkov brez predhodnega evropskega postopka za plačilni nalog v tej državi članici.

36

Vprašanje 2: Ali lahko A zavrne plačilo sodne takse (v Sloveniji)?

Odgovor: A lahko zavrne plačilo. V skladu z določbo 34.a člena Zakona o sodnih taksah se lahko ugovarja plačilnemu nalogu iz treh razlogov, in sicer, da takšna obveznost ni nastala, da je sodna taksa že plačana ali **da jo je sodišče napačno odmerilo**.

Zadeva C - 215/11, Iwona Szyrocka proti SiGer Technologie GmbH, ECLI:EU:C:2012:794

Szyrocka, ki prebiva na Poljskem, je 23. februarja 2011 pri predložitvenem sodišču vložila vlogo za evropski plačilni nalog zoper družbo SiGer Technologie GmbH s sedežem v Tangermündu (Nemčija).

Predložitveno sodišče je pri preučitvi vloge ugotovilo, da ta ne izpolnjuje nekaterih formalnih pogojev, ki jih določa poljsko pravo, predvsem da v njej ni opredeljena vrednost spornega predmeta v poljski valuti, kot to zahteva poljsko pravo, da bi se lahko izračunala sodna taksa. Iz spisa, predloženega Sodišču, je razvidno, da je I. Szyrocka v obrazcu za evropski plačilni nalog znesek glavnice navedla v eurih. Predložitveno sodišče dalje poudarja, da je I. Szyrocka v obrazcu navedla, da zahteva plačilo obresti od določenega dneva do dneva plačila glavnice.

V teh okoliščinah je Sąd Okręgowy we Wrocławiu prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

»1. Ali je treba člen 7 [Uredbe št. 1896/2006] razlagati tako, da:

a) so v njem izčrpno urejeni vsi pogoji, ki morajo biti izpolnjeni v zvezi z vlogo za evropski plačilni nalog, ali da

b) so v njem določeni le minimalni pogoji za tako vlogo in je treba za vprašanja glede formalnih pogojev za vlogo, ki v tej določbi niso urejeni, uporabljati določbe nacionalnega prava?

2. Če je odgovor na točko (b) prvega vprašanja pritrdilen, ali je treba stranko, če vloga ne izpolnjuje formalnih pogojev, ki so določeni v zakonodaji države članice (na primer če ni bil priložen prepis vloge za nasprotno stranko ali če ni bila navedena vrednost predmeta spora), pozvati, naj vlogo dopolni na podlagi določb nacionalnega prava v skladu s členom 26 Uredbe [št. 1896/2006] ali v skladu s členom 9 te uredbe?«

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

Nacionalno sodišče lahko na podlagi člena 25 navedene uredbe in pod pogoji, določenimi v tem členu, samo določi znesek sodne takse po pravilih, ki jih določa nacionalno pravo, če ta pravila niso manj ugodna od tistih, ki urejajo podobne položaje v nacionalnem pravu, in če v praksi ne onemogočajo ali čezmerno otežujejo uresničevanja pravic, ki jih podeljuje pravo Unije.

Študija primera 12: Interakcija pravnega pojma »potrošnika« z evropskim plačilnim nalogom

Študija primera je pripravljena s strani projektne skupine UDC

Dejstva:

Januarja 2017 se je mednarodno združenje »Amigos de lo ajeno« s sedežem v mestu A Coruña (Španija) odločilo za prenovo pisarniških prostorov, ki pripadajo združenju v mestu Dortmund (Nemčija). Po preučitvi različnih ponudb za delo se je združenje odločilo, da bo naročilo za delo oddalo francoski družbi Demolombe, SARL, ki ima že dolgoletne izkušnje v gradbeništvu. Pogodba o delu ni vključevala potrebnega materiala za talne obloge, ki je bil pridobljen neposredno pri italijanski družbi »Cavi di Titanus, SRL«. Ko se je zaključilo z delom, združenje ni poravnalo račune obema družbama, in sicer v višini 5.000 EUR vsaki družbi. Družbi razmišljata o pravnih postopkih, s katerimi bi z uporabo evropskega plačilnega naloga zahtevali poplačilo neplačanih računov.

Vprašanje 1: Katero sodišče je pristojno za odločanje v zadevi?

Odgovor: V členu 6 Uredbe št. 1896/2006 je določeno, da se pristojnost praviloma določi v skladu z Uredbo št. 44/2001 oziroma pozneje v skladu z Uredbo št. 1215/2012. Ne glede na to, člen 6(2) določa tudi primere, v katerih se zahtevek nanaša na pogodbo, ki jo je sklenil potrošnik in če je ta potrošnik tožena stranka. V tovrstnih primerih imajo pristojnost sodišča v državi članici, v kateri ima tožena stranka stalno prebivališče.

Člen 6 Uredbe št. 1896/2006

1. Pri uporabi te uredbe se pristojnost določi v skladu z ustreznimi pravili prava Skupnosti, zlasti v skladu z Uredbo (ES) št. 44/2001.
2. Če pa se zahtevek nanaša na pogodbo, ki jo je sklenila oseba — potrošnik — za namen, za katerega se šteje, da je izven njegove poklicne ali pridobitne dejavnosti, in če je ta potrošnik tožena stranka, so pristojna le sodišča države članice, kjer ima tožena stranka stalno prebivališče v smislu člena 59 Uredbe (ES) št. 44/2001.

Čeprav se zdi vprašanje pristojnosti v tem primeru relativno očitno, se pojem potrošnika v EU razlikuje zaradi različnih definicij v posameznih državah članicah, ki se uporabljajo v pravu EU za vsako državo članico. V tem primeru je torej vprašanje, kako opredeliti pojem potrošnika in ali se lahko združenje - pravna oseba - šteje za potrošnika v smislu člena 6 Uredbe št. 1896/2006.

Odgovor na to vprašanje nosi pomembne praktične posledice. Če se združenje »Amigos de lo ajeno« v skladu z Uredbo št. 1896/2006 šteje za »potrošnika«, bo za obravnavanje kakršnih koli zahtevkov, ki jih vložijo družbi Demolombe, SARL in Cavi di Titanus, SRL, pristojno prvostopenjsko sodišče, kjer ima tožena stranka stalno prebivališče (A Coruña) (v skladu s 813. členom Zakona o civilnem postopku 1/2000 (7. januar). Če združenje ne velja za potrošnika,

takrat se v skladu s členom 6 Uredbe št. 1896/2006 uporabi člen 7(1) Uredbe št. 1215/2012. Tako bo za obravnavanje zahtevkov v zvezi s prodajo blaga in oz. ali opravljanjem storitev pristojno sodišče v skladu z nacionalnimi pravili, ki veljajo v Nemčiji, saj je Nemčija država članica, kamor je bilo blago dostavljeno in oz. ali kjer so bile storitve opravljene.

Člen 7(1) Uredbe št. 1215/2012

Oseba s stalnim prebivališčem v državi članici je lahko tožena v drugi državi članici:

1. (a) v zadevah v zvezi s pogodbenimi razmerji pred sodiščem v kraju izpolnitve zadevne obveznosti;

(b) za namene te določbe, in razen če ni drugače dogovorjeno, je kraj izpolnitve zadevne obveznosti:

— v primeru prodaje blaga kraj v državi članici, kamor je bilo v skladu s pogodbo blago dostavljeno ali bi moralo biti dostavljeno,

— v primeru opravljanja storitev kraj v državi članici, kjer so bile v skladu s pogodbo storitve opravljene ali bi morale biti opravljene;

(c) če se ne uporabi točka (b), potem se uporabi točka (a).

Z vidika španskega pravnega sistema so pravne osebe, vključno z združenji, izrecno vključene v *prima facie* pravno opredelitev potrošnika v skladu z drugim odstavkom 3. člena Kraljeve zakonske uredbe (Legislative Royal Decree) 1/2007 (16. november) o odobritvi prenove besedila Zakona o varstvu potrošnikov in uporabnikov ter dopolnilnih zakonov (TRLGDCU, BOE 287, 30. 11. 2007). Dejstvo, da španska zakonodaja določa, da se lahko zgolj fizična oseba v določenih zadevah, na primer o kreditnih pogodbah za nakup nepremičnine, šteje za potrošnika, je ločeno vprašanje (primerjajte člen 2.1 Zakona o urejanju posojil za nakup nepremičnin 5/2019, 15. marec; LCCI, BOE 65, 16. 3. 2019).

Člen 3 TRLGDCU

Splošna definicija potrošnika in uporabnika

Za namene te uredbe in brez poseganja v določbe tretje in četrte knjige je potrošnik ali uporabnik opredeljen kot fizična oseba, ki deluje za namen, za katerega se šteje, da je izven njegove poklicne, pridobitne ali poslovne ali gospodarske dejavnosti.

Za namene te uredbe pravni pojem potrošnika vključuje tudi pravne osebe in neposlovne, negospodarske družbe, ki so neprofitne in niso v obliki pravnih oseb.

Člen 2(1) Področje uporabe LCCI

1. Ta zakon se uporablja za kreditne pogodbe, sklenjene s strani fizičnih ali pravnih oseb, ki deluje v skladu s svojo poklicno in pridobitno dejavnostjo, kadar je posojiljemalec ali porok fizična oseba in je namen pogodbe: [...]

Vsled temu bi lahko trdili, da je zakonsko varstvo za fizične osebe kot potrošnike mogoče razširiti na pravne osebe in na združenja, ki niso pravne osebe, na evropski ravni, čeprav z določenimi omejitvami in zaščitnimi ukrepi. Sodna praksa Sodišča EU je v zvezi s pojmom potrošnika pokazala pozitiven razvoj v tej smeri, npr. od prvotno bolj restriktivnega pristopa (C-269/95, *Benincasa*, ECLI:EU:C:1997:337) vse do večjega poudarka na objektivnost konteksta poslovanja kot na pravno osebnost ali subjektivne pogoje pogodbene stranke (C-110/14, *Costea*, ECLI:EU:C:2015:538; C-630/17, *Milivojević*, ECLI:EU:C:2019:123).

Zadeva C-110/14, Horațiu Ovidiu Costea proti SC Volksbank România SA, ECLI:EU:C:2015:538

[...] fizična oseba, ki opravlja poklic odvetnika in z banko sklene kreditno pogodbo, pri kateri ni podrobneje določen namen kredita, lahko šteje za potrošnika v smislu te določbe, če navedena pogodba ni povezana s poklicno dejavnostjo tega odvetnika. Okoliščina, da je terjatev iz te pogodbe zavarovana s hipotekarnim jamstvom, ki ga je ta oseba sklenila kot zastopnik svoje odvetniške pisarne in ki se nanaša na premoženje, ki je namenjeno izvajanju poklicne dejavnosti navedene osebe, kot je nepremičnina v lasti te pisarne, je v zvezi s tem brezpredmetna.

Zadeva C-630/17, Anica Milivojević proti Raiffeisenbank St. Stefan-Jagerberg-Wolfsberg eGen, ECLI:EU:C:2019:123

Člen 17(1) Uredbe št. 1215/2012 je treba razlagati tako, da dolžnika, ki je sklenil kreditno pogodbo za izvedbo obnovitvenih del na nepremičnini, v kateri stalno prebiva, med drugim zato, da bi v njej ponujal turistične nastanitvene storitve, ni mogoče šteti za »potrošnika« v smislu te določbe, **razen če ima ta pogodba glede na okvir posla, za katerega je bila sklenjena in ki se presoja v celoti, tako rahlo vez s poklicno ali pridobitno dejavnostjo, da je povsem očitno, da je bila ta pogodba sklenjena zlasti za zasebne namene, kar pa mora preveriti predložitveno sodišče.**

Sodišče EU je tudi jasno izrazilo, da ne morejo preprečevati državam članicam razširitve delne harmonizacije pravic potrošnikov na nekatera področja drugih subjektov (pravne osebe in celo združenja, ki niso pravne osebe), v kolikor se ne ogrozi bistvo evropskega sistema varstva potrošnikov (C-329/19, *Condominio di Milano, via Meda*, EU:C:2020:263).

40

Zadeva C-329/19, Condominio di Milano, via Meda proti Eurothermo SpA, ECLI:EU:C:2020:263

Člen 1(1) in člen 2(b) Direktive 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993 o nedovoljenih pogojih v potrošniških pogodbah je treba razlagati tako, da ne nasprotujeta nacionalni sodni praksi, ki zakonodajo za prenos te direktive v notranje pravo razlaga tako, da se pravila o varstvu potrošnikov, ki jih ta zakonodaja vsebuje, uporabljajo tudi za pogodbo, ki jo pravni subjekt, kot je condominio v italijanskem pravu, sklene s prodajalcem ali ponudnikom, tudi če tak subjekt ne spada na področje uporabe navedene direktive.

Študija primera 13

Študija primera je pripravljena s strani projektne skupine UDC

Dejstva:

Maria, španska državljanica s stalnim prebivališčem v Zamori, privoli, da bo prodala svoj Audi A4 Manuelu, portugalskemu državljanu s stalnim prebivališčem v Oportu. Maria in Manuel se srečujeta vsako leto med počitnicami v portugalskem mestecu Viana do Castelo, kjer živijo Manuelovi starši in kjer María najema počitniško stanovanje. Poleti leta 2018 María omeni Manuelu, da poskuša prodati svoj avto, Manuel pa izrazi zanimanje za njegov nakup. Dogovorita za ceno 3.500 EUR in avgusta 2018 v Viana do Castelo podpišeta kupoprodajno pogodbo glede avtomobila, skladno s katero María vozilo dostavi Manuelu, Manuel pa plača prvi obrok dogovorjene kupnine (2.000 EUR) z zavezo, da bo preostanek kupnine (1.500 EUR) poravnal v decembra istega leta.

Septembra Manuel izgubi službo in posledično ne more opraviti preostalega plačila za že kupljeno vozilo. Po neuspehah prošnjah po plačilu dolgovanega zneska se María odloči, da bo na prvostopenjskem sodišču v Zamori zaprosila za izdajo evropskega plačilnega naloga. V vlogi je naveden naslov Manuelovih staršev v Viana de Castelo, kjer je Maria vedela, da trenutno Manuel biva. Sodišče je izdalo evropski plačilni nalog zoper Manuela brez potrdila o prejemu.

41

Vprašanje 1: Katero sodišče je pristojno, da odloči o zadevi?

Odgovor: Uredba št. 1896/2006 vzpostavlja pristojnost za reševanje potrošniških sporov v korist potrošnika. Klavzula o izbiri pristojnosti v členu 6 varuje potrošnika kot toženo stranko s tem, ko določa pristojnost sodišča v kraju njegovega stalnega prebivališča. V tem primeru se ta določba ne uporabi, saj je María posameznik in ne trgovec, torej sporazum med njo in Manuelom ni potrošniška pogodba temveč običajna civilna kupoprodajna pogodba.

Če bi nakup veljal za potrošniško pogodbo, bi pristojnost za obravnavanje zadeve bila v sodišču v Oportu.

Člen 6 Uredbe št. 1896/2006

1. Pri uporabi te uredbe se pristojnost določi v skladu z ustreznimi pravili prava Skupnosti, zlasti v skladu z Uredbo (ES) št. 44/2001.
2. Če pa se zahtevki nanašajo na pogodbo, ki jo je sklenila oseba — potrošnik — za namen, za katerega se šteje, da je izven njegove poklicne ali pridobitne dejavnosti, in če je ta potrošnik tožena stranka, so pristojna le sodišča države članice, kjer ima tožena stranka stalno prebivališče v smislu člena 59 Uredbe (ES) št. 44/2001.

V skladu s členom 7 Uredbe št. 1215/2012 je pristojnost v civilnih in gospodarskih zadevah v kraju dobave blaga, kar je v zadevnem primeru Viana do Castelo, zaradi česar bi pristojnost za obravnavanje zadeve bila dodeljena sodišču v Viana do Castelo.

Člen 7(1) Uredbe št. 1215/2012

Oseba s stalnim prebivališčem v državi članici je lahko tožena v drugi državi članici:

1. (a) v zadevah v zvezi s pogodbenimi razmerji pred sodiščem v kraju izpolnitve zadevne obveznosti;

(b) za namene te določbe, in razen če ni drugače dogovorjeno, je kraj izpolnitve zadevne obveznosti:

— v primeru prodaje blaga kraj v državi članici, kamor je bilo v skladu s pogodbo blago dostavljeno ali bi moralo biti dostavljeno,

— v primeru opravljanja storitev kraj v državi članici, kjer so bile v skladu s pogodbo storitve opravljene ali bi morale biti opravljene;

(c) če se ne uporabi točka (b), potem se uporabi točka (a).

Pod nikakršnimi okoliščinami ni pristojno sodišče prve stopnje v Zamori, kjer je Maria vložila vlogo.

Vprašanje 2: Opredelitev do kraja in načina vročitve.

Odgovor: Način vročitve evropskega plačilnega naloga (navadna pošiljka dostavljena v poštni nabiralnik brez potrdila o prejemu) je zaradi hitrosti in učinkovitosti eden izmed načinov vročitve, sprejetih v Uredbi št. 1896/2006. Da se zagotovi prejem vročitve toženi stranki, se mora slednja opraviti na domači naslov.

Vendar v zadevnem primeru vročitev ni bila opravljena na takšen način, saj ima tožena stranka stalno prebivališče v Oportu in ne v Viani. Ni mogoče dokazati, da je tožena stranka prejela nalog, še manj pa za dokaz prejema velja dejstvo, da ni bilo vrnjeno (Vrhovno sodišče, civilno sodišče, oddelek 1, v zadevi N° 565/2015 z dne 9. oktober).

V tem primeru bi se lahko nalog vročil z dokazilom o prejemu v Viani ali brez dokazila o prejemu v Oportu. Kraj in način vročitve plačilnih nalogov določata člena 13 in 14 Uredbe št. 1896/2006.

Člen 13 Uredbe št. 1896/2006

Evropski plačilni nalog se lahko toženi stranki vroči v skladu z nacionalnim pravom države, v kateri se mora opraviti vročitev, na enega izmed naslednjih načinov:

(a) z osebno vročitvijo s potrdilom o prejemu, ki vključuje datum prejema in ga podpiše tožena stranka;

(b) z osebno vročitvijo, ki jo potrjuje dokument, podpisan s strani pristojne osebe, ki je opravila vročitev, z navedbo, da je tožena stranka prejela pisanje ali da je brez ustreznega razloga zavrnila njegov sprejem, ter z navedbo datuma vročitve;

(c) z vročitvijo po pošti s potrdilom o prejemu, ki vključuje datum prejema ter ga tožena stranka podpiše in vrne;

(d) z vročitvijo v elektronski obliki, kot je na primer telefaks ali elektronska pošta, s potrdilom o prejemu, ki vključuje datum prejema in ga podpiše in vrne tožena stranka.

Člen 14 Uredbe št. 1896/2006

1. Evropski plačilni nalog se toženi stranki lahko vroči v skladu z nacionalnim pravom države, v kateri se mora opraviti vročitev, tudi na enega od naslednjih načinov:

- (a) z osebno vročitvijo na osebni naslov tožene stranke osebam, ki s toženo stranko živijo v istem gospodinjstvu ali so tam zaposlene;
- (b) primeru samozaposlene tožene stranke ali pravne osebe z osebno vročitvijo v poslovnih prostorih tožene stranke osebam, ki so zaposlene pri toženi stranki;
- (c) z oddajo naloga v poštni nabiralnik tožene stranke;
- (d) z deponiranjem naloga na poštne uradu ali pri pristojnem javnem organu in oddajo pisnega obvestila o tem deponiranju v poštni nabiralnik tožene stranke, če pisno obvestilo jasno označuje naravo pisanja kot sodnega pisanja ali pravni učinek pisnega obvestila kot opravo vročitve in začetek teka rokov;
- (e) s poštno vročitvijo brez dokazila iz odstavka 3, če ima tožena stranka svoj naslov v državi članici izvora;
- (f) v elektronski obliki z avtomatično potrditvijo dostave, če je tožena stranka to metodo vročanja vnaprej izrecno sprejela.

2. Za namene te uredbe je vročanje po odstavku 1 nedopustno, če obstojijo kakršni koli dvomi glede naslova tožene stranke.

3. Vročitev po odstavku 1(a) do (d) se potrdi:

- (a) z dokumentom, podpisanim s strani pristojne osebe, ki je opravila vročitev, z navedbo:
 - (i) uporabljenega načina vročitve,
 - (ii) datuma vročitve, in
 - (iii) če je bil nalog vročen drugi osebi namesto toženi stranki, imena te osebe in njenega razmerja do tožene stranke ali
- (b) za namene odstavka 1(a) in (b) s potrdilom o prejemu s strani osebe, ki ji je bilo pisanje vročeno.

43

Ker je način vročitve v členu 14 (brez dokazila o prejemu) manj zanesljiv, pravo EU določa tudi možnost tožene stranke, kateri je vročen nalog na način, ko vročitev ni bila opravljena pravočasno, da v tovrstnih primerih zaprosi za ponovno preučitev v izrednih primerih v skladu s členom 20. Za začetek ponovne preučitve v izrednih primerih toženi stranki ni treba predložiti dokazov, s katerimi izkazujeva nevročitev, temveč zadostuje zgolj navedba, da je bila vročitev opravljena na podlagi člena 14.

V postopku evropskega plačilnega naloga ni pravnega sredstva, vendar lahko tožena stranka zaprosi za ponovno preučitev v izrednih primerih, ki poteka kot ločen izredni postopek.

Člen 14 Uredbe št. 1896/2006

1. Po izteku roka iz člena 16(2) ima tožena stranka pravico pred pristojnim sodiščem države članice izvora zahtevati ponovno preučitev evropskega plačilnega naloga, če:

- (a) (i) je bil plačilni nalog vročen na enega od načinov iz člena 14, in
- (ii) vročitev brez njene krivde ni bila opravljena pravočasno, da bi ji omogočila pripraviti obrambo, ali
- (b) tožena stranka ni mogla ugovarjati zahtevku zaradi višje sile ali izrednih okoliščin, ki so nastopile brez njene krivde, pod pogojem, da v vseh navedenih primerih ravna brez odlašanja.

2. Po izteku roka iz člena 16(2) ima tožena stranka ob upoštevanju zahtev te uredbe tudi pravico pred pristojnim sodiščem države članice izvora zahtevati ponovno preučitev evropskega plačilnega naloga, če je bil plačilni nalog očitno napačno izdan ali zaradi drugih izjemnih okoliščin.

3. Če sodišče zavrne vlogo tožene stranke, ker ni podan noben od razlogov za ponovno preučitev iz odstavkov 1 in 2, evropski plačilni nalog ostane veljaven.

Če sodišče odloči, da je ponovna preučitev utemeljena iz enega od razlogov iz odstavkov 1 in 2, je evropski plačilni nalog ničen.

Študija primera 14: Nemško pisarniško pohištvo

Študijo primera sta pripravila Eric Bylander in Marie Linton kot člana projektne skupine Uppsala univerze

Dejstva:

Gospod Grönlund, švedski državljan, ki ima stalno prebivališče v slikovitem srednjeveškem mestu Sigtuna (v okolici Stockholma), je pravni svetovalec pri svoji družbi (Grönlund Juridik AB, v nadaljevanju Grönlund). Običajno gospod Grönlund dela v svoji pisarni v centru mesta Sigtuna. V času družbenega distanciranja kot posledice pandemije Koronavirusa SARS-CoV-2 (COVID-19) je od meseca marca 2020 deloval v svojem počitniškem domu na otočju Stockholma. Tik preden se je preselil v počitniški dom je za svojo družbo naročil ekskluzivno pohištvo pri nemškem proizvajalcu Schmittil Büromöbel Produktions- und Vertriebs GmbH v Düsseldorfu, Nordrhein-Westfalen. Skupni znesek naročila se je gibal v višini 24.000 EUR, ki ga je bilo treba plačati po dostavi. Pohištvo je bilo ustrezno dostavljeno. Gospod Grönlund je povsem pozabil na nemški račun. Po dveh mesecih je nemška družba pri sodišču v Düsseldorfu vložila vlogo za evropski plačilni nalog. Sodišče izda evropski plačilni nalog.

45

Vprašanje 1: Ali se lahko evropski plačilni nalog izvrši na Švedskem zoper Grönlund Juridik AB (Grönlund)? Če se lahko, kako? Če ne, zakaj ne?

Odgovor: Vprašanje izvršljivosti je urejeno v Uredbi št. 1896/2006. Ta uredba velja za alternativno nacionalnim postopkom ali postopkom iz Uredbe št. 1215/2012. V skladu s členom 2, 3 in 4 Uredbe št. 1896/2006 gre za čezmejno civilni in gospodarski zahtevek za določen denarni znesek, ki je v trenutku predložitve vloge za evropski plačilni nalog že zapadel v plačilo. Glede časovne veljave člen 33(2) Uredbe št. 1896/2006 določa, da se uporablja od 12. 12. 2008.

Perspektiva nemškega sodišča izvora. Če Grönlund ne vloži ugovora na podlagi člena 16(1) (z uporabo standardnega obrazca F, ki je določen v Prilogi VI k Uredbi št. 1896/2006) v roku, ki je določen v členu 16(2) Uredbe št. 1896/2006, upoštevajoč primerno obdobje za zagotovitev zadostnega časa za dospelje ugovora, bo nemško sodišče izvora nemudoma razglasilo evropski plačilni nalog za izvršljiv v skladu s členom 18(1) Uredbe št. 1896/2006. Formalne zahteve za izvršljivost določa nemško pravo kot pravo države članice izvora. Nemško sodišče razglasi evropski plačilni nalog za izvršljiv z uporabo obrazca G (kot je določeno v Prilogi VII k Uredbi št. 1896/2006).

Obrazec G, priložen Uredbi št. 1896/2006 (izpis)

Potrdilo o izvršljivosti

Sodišče (s kontaktnimi podatki), številka zadeve, datum in kraj izjave, podpis in / ali žig stranke (tožeča in tožena stranka), pooblaščenca strank (npr. odvetnik) in zakonit zastopniki strank (npr. starši, skrbnik, generalni direktor) (vsak s kontaktnimi podatki).

Sodišče potrjuje, da je priloženi evropski plačilni nalog, izdan [datum] zoper [ime tožene stranke] in vročen [datum], izvršljiv v skladu s členom 18 [Uredbe št. 1896/2006].

Pomembno obvestilo

Ta evropski plačilni nalog je avtomatično izvršljiv v vseh državah članicah, razen na Danskem, ne da bi bila potrebna dodatna razglasitev izvršljivosti v državi članici, v kateri se zahteva izvršba, in brez vsake možnosti ugovora zoper njegovo priznanje. Postopke izvršbe ureja pravo države članice izvršbe, razen kadar je v Uredbi določeno drugače.

Nemški družbi ni treba zaprositi za razglasitev izvršljivosti, da bi nalog postal izvršljiv. V skladu s členom 18(3) Uredbe št. 1896/2006 sodišče pošlje izvršljivi evropski plačilni nalog tožeči stranki, nemškemu podjetju. Uredba ne vsebuje določb, skladno s katerimi bi se izvršljivi evropski plačilni nalog poslal tudi toženi stranki, Grönlund. To pa lahko narekuje nacionalno pravo, tj. pravo države članice izvora = nemško pravo.

Zoper odločitev o razglasitvi izvršljivosti evropskega plačilnega naloga ni mogoče vložiti pravnega sredstva ali obnove postopka.

Kot je jasno razvidno iz člena 16(2) Uredbe št. 1896/2006 se ugovor pošlje v 30 dneh od vročitve naloga toženi stranki, Grönlundu. Člen 18(1) Uredbe št. 1896/2006 izrecno določa, da sodišče preveri datum vročitve in da upošteva primerno obdobje za zagotovitev zadostnega časa za dospelje ugovora, predno sodišče sklepa, da ugovor ni bil vložen v roku.

Člen 18 Uredbe št. 1896/2006

1. Če v roku iz člena 16(2), vendar ob upoštevanju primerne obdobja za zagotovitev zadostnega časa za dospelje ugovora, pri sodišču izvora ni bil vložen ugovor, sodišče izvora z uporabo standardnega obrazca G, kot je določen v Prilogi VII, nemudoma razglasi evropski plačilni nalog za izvršljiv. Sodišče preveri datum vročitve.

2. Brez poseganja v odstavek 1 formalne zahteve za izvršljivost ureja pravo države članice izvora.

3. Sodišče pošlje izvršljivi evropski plačilni nalog tožeči stranki.

Perspektiva države članice izvršbe. Ko nemško sodišče razglasi evropski plačilni nalog za izvršljiv, se prizna in izvrši tudi na Švedskem in drugih državah članicah ne da bi bila potrebna razglasitev izvršljivosti in brez vsake možnosti ugovora njegovemu priznanju v skladu s členom 19 Uredbe št. 1896/2006. Torej Uredba št. 1896/2006 odpravlja eksekvaturu za evropske plačilne naloge, ki so v državi članici izvora razglašeni za izvršljive v skladu s členom 18 Uredbe št. 1896/2006. Poenostavljeni način izvrševanja je znak medsebojnega zaupanja med državami članicami EU.

Člen 19 Uredbe št. 1896/2006

Evropski plačilni nalog, ki je postal izvršljiv v državi članici izvora, se prizna in izvrši v drugih državah članicah, ne da bi bila potrebna razglasitev izvršljivosti in brez vsake možnosti ugovora njegovemu priznanju.

Perspektiva nemškega vlagatelja. Za izvršitev evropskega plačilnega naloga na Švedskem, ga mora nemška družba vložiti organu pristojnemu za izvršbo, primerjate člen 21(1) Uredbe št. 1896/2006 (na Švedskem obstaja zgolj en organ pristojen za izvršbo, *Kronofogdemyndigheten*).

Člen 21(2) Uredbe št. 1896/2006 določa, da mora tožeča stranka pristojnim organom te države članice predložiti kopijo evropskega plačilnega naloga, kakor je bil razglašen za izvršljivega s strani sodišča izvora, ki izpolnjuje potrebne pogoje za ugotovitev njegove pristnosti. Kadar je potrebno, mora predložiti prevod evropskega plačilnega naloga v uradni jezik (ali uradne jezike) Švedske. Švedski organ pristojen za izvršbo sprejme prevode v švedščino ali angleščino. Na Švedskem se od nemškega vlagatelja zahtevka ne sme zahtevati nikakršne varščine, jamstva ali pologa zgolj zaradi tega, ker gre za tujca (glejte člen 21(3)). Na tem mestu pride do izraza načelo EU nediskriminacije.

Perspektiva organa, pristojnega za izvršbo. Dejansko izvršitev evropskega plačilnega naloga ureja pravo države članice izvršbe, tj. skladu s členom 21(1) švedsko pravo. Vendar pa nacionalno pravo Švedske morda ni v nasprotju s postopkom izvršbe po Uredbi št. 1896/2006 (glejte člena 22 in 23). Člen 21(1) drugi odstavek Uredbe št. 1896/2006 poudarja dejstvo, da se evropski plačilni nalog, ki je postal izvršljiv, izvrši v drugih državah članicah pod enakimi pogoji kot izvršljiva odločba, izdana v državi članici izvršbe, tj. evropski plačilni nalog se izvrši enako kot bi se švedska nacionalna odločba. To poudarja načelo enakovrednosti: za zahtevke, ki temeljijo na pravu EU, bi morala biti na voljo enaka pravna sredstva in postopkovna pravila, ki se razširijo iz analognih zahtevkov z izključno nacionalno naravo.

Člen 21 Uredbe št. 1896/2006

1. Brez poseganja v določbe te uredbe ureja postopke izvršbe pravo države članice izvršbe. Evropski plačilni nalog, ki je postal izvršljiv, se izvrši v drugih državah članicah pod enakimi pogoji kot izvršljiva odločba, izdana v državi članici izvršbe.

2. Za izvršbo v drugi državi članici tožeča stranka pristojnim organom te države članice predloži:

(a) kopijo evropskega plačilnega naloga, kakor je bil razglašen za izvršljivega s strani sodišča izvora, ki izpolnjuje potrebne pogoje za ugotovitev njegove pristnosti; in

(b) po potrebi prevod evropskega plačilnega naloga v uradni jezik države članice izvršbe, ali, če v tej državi članici obstaja več uradnih jezikov, v uradni jezik ali v enega od uradnih jezikov sodnega postopka v kraju, kjer se zahteva izvršba, v skladu s pravom te države članice, ali v drugi jezik, ki ga je država članica izvršbe označila za sprejemljivega. Vsaka država članica lahko navede enega od uradnih jezikov ali več uradnih jezikov institucij Evropske unije, ki ni/niso njen uradni jezik, ki ga/jih lahko sprejme v zvezi z evropskim plačilnim nalogom. Prevod overi oseba, ki je za to pooblaščen v eni od držav članic.

3. Od tožeče stranke, ki v eni državi članici zahteva izvršbo evropskega plačilnega naloga, izdanega v drugi državi članici, se zaradi tega, ker je državljan tuje države, ker nima stalnega prebivališča ali bivališča v državi članici izvršbe, ne sme zahtevati nikakršne varščine, jamstva ali pologa.

Odgovor na prvo vprašanje je torej, da se lahko evropski plačilni nalog izvrši na Švedskem.

POMEMBNI ČLENI: Členi 2, 3, 4, 18, 19, 21 in 33 Uredbe št. 1896/2006.

POMEMBNE UVODNE IZJAVE: 27, 31 in 32.

BRANJE: Practice guide for the application of the Regulation on the European Enforcement Order, The European e-Justice Portal, https://e-justice.europa.eu/content_ejn_s_publications-287-en.do (hereinafter Practice Guide).

N.B.: Udeleženci se lahko sprašuje o nacionalnem izvršilnem pravu in postopku v njihovi državi članici.

Scenarij I:

Grönlund ima premoženje tudi na Danskem.

Vprašanje 2: Ali se lahko evropski plačilni nalog zoper Grönlunda izvrši na Danskem v okviru Uredbe št. 1896/2006?

Odgovor: Uredba velja za vse države članice EU, razen Dansko. V skladu s členom 2(3) Uredbe št. 1896/2006 izraz »država članica« pomeni države članice z izjemo Danske. Razlog je pojasnjen v uvodni izjavi 32 Uredbe št. 1896/2006.

Uvodna izjava 32 Uredbe št. 1896/2006

Danska v skladu s členoma 1 in 2 Protokola o stališču Danske, priloženega k Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti, ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja.

To pomeni, da evropskega plačilnega naloga zoper Grönlunda na Danskem ni mogoče izvršiti v okviru Uredbe št. 1896/2006. Danska se v okviru Uredbe št. 1896/2006 smatra za tretjo državo.

Na splošno je treba pri izvrševanju sodnih odločb na Danskem uporabiti druge načine, bodisi na podlagi danskega nacionalnega prava ali (predvsem) Uredbe št. 1215/2012.

Ker Danska ne sodeluje pri instrumentih, sprejetih v okviru evropskega civilnega sodelovanja, se bruseljski režim na Danskem ne uporablja neposredno. Ta situacija je neposrečena. Zato sta EU in Danska leta 2005 sklenili mednarodni sporazum o Bruseljski uredbi iz leta 2001 – Uredba št. 44/2001 (Danski sporazum). Pravna posledica sporazuma je, da Dansko zavezuje Bruseljska uredba I iz leta 2001 in je tudi predmet uporabe. V skladu z Danskim sporazumom ima Danska tudi možnost deklaracije, ali se bodo uporabljale spremembe po uredbi Bruselj I iz leta 2012 – Uredba št. 1215/2012. Danska je podala takšno deklaracijo (OJ L 79, 21. 3. 2013, str. 4). Zato Dansko, čeprav po mednarodnem javnem pravu in ne po pravu EU, Uredba Bruselj I iz leta 2012 zavezuje in je predmet uporabe.

POMEMBNI ČLENI: člen 2 Uredbe št. 1896/2006.

POMEMBNE UVODNE IZJAVE: 32.

BRANJE: Practice Guide, str. 10.

Scenarij II:

V času, ko se evropski plačilni nalog vroči Grönlundu, je račun že plačan.

Vprašanje 3: Ali se naj Švedskem še vedno izvrši evropski plačilni nalog zoper Grönlunda?

Odgovor: Evropski plačilni nalog, ki je bil razglašen kot izvršljiv, se lahko v določenih okoliščinah zavrne v državi članici izvršbe. Razlogi za zavrnitev izvršbe so določeni v členu 22

Uredbe št. 1896/2006. Ti razlogi so večinoma enaki razlogom za zavrnitev iz člena 21 Uredbe št. 805/2004¹¹ in člena 22 Uredbe št. 861/2007.

V skladu s členom 22(2) Uredbe št. 1896/2006 naj pristojno sodišče na predlog izvršbo zavrne do višine, do katere je tožena stranka tožeči stranki plačala znesek, dodeljen v evropskem plačilnem nalogu. Ko je račun poravnan, se naj zavrne izvršba evropskega plačilnega naloga na Švedskem na podlagi člena 22(2).

Uredba ne vsebuje določb o tem, kako naj tožena stranka ravna v primeru, ko ugovarja izvršbi. To vprašanje je prepuščeno nacionalnemu pravu, torej v tem primeru švedskemu pravu, primerjajte člen 21(1).

V tem kontekstu je morda primerno izpostaviti tudi člen 5(3), v skladu s katerim »sodišče« pomeni vsak organ države članice, ki je pristojen za evropske plačilne naloge ali za katere koli druge z njimi povezane zadeve. Pojem »sodišče« vključuje tudi druge organe, ki sodelujejo pri izvršitvi v okviru Uredbe št. 1896/2006. V nekaterih državah članicah, na primer na Švedskem, to pomeni, da bo morda treba prošnjo vložiti organu, pristojnem za izvršbo, namesto sodišču.

POMEMBNI ČLENI: členi 5(3), 21(1) in 22(2) Uredbe št. 1896/2006.

BRANJE: Practice Guide, str. 17, 27 in 28.

N.B.: Opozoriti velja, da je poplačilo običajna ovira za izvršbo glede na nacionalno zakonodajo več držav članic. Udeležence se lahko tudi sprašuje, katere ugovori glede izvršbe so določeni v njihovem nacionalnem pravu.

Scenarij III:

Grönlund je proti nemški družbi na Danskem sprožil postopek zaradi zavarovanja premoženja, ki se nahaja tam. Dansko sodišče je izdalo deklaratorno sodbo, še preden je nemška družba vložila zahtevek za evropski plačilni nalog. Glede na dansko sodbo Grönlund ni obvezan plačati računa nemški družbi.

Vprašanje 4: Ali se lahko v teh okoliščinah še vedno na Švedskem izvrši evropski plačilni nalog?

Odgovor: To je zahtevno vprašanje, ki potencialno vključuje dve nezdružljivi odločbi. Člen 22(1) Uredbe št. 1896/2006 naslavlja to vprašanje.

Člen 22 (1) Uredbe št. 1896/2006

1. Pristojno sodišče države članice izvršbe na predlog tožene stranke izvršbo zavrne, če je evropski plačilni nalog nezdružljiv s prej izdano odločbo ali nalogom, izdanim v kateri koli državi članici ali tretji državi, pod pogojem, da:

- (a) je prej izdana odločba ali nalog temeljil na istem dejanskem stanju in je bil izdan med istimi strankami; in
- (b) prej izdana odločba ali nalog izpolnjuje pogoje, potrebne za priznanje v državi članici izvršbe; ter

¹¹ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 805/2004 z dne 21. aprila 2004 o uvedbi evropskega naloga za izvršbo nespornih zahtevkov, OJ L 143, 30. 4. 2004, str. 15–39.

(c) je nezdržljivosti bilo mogoče ugovarjati v sodnem postopku v državi članici izvora.

2. Izvršba se na predlog zavrne tudi, če je tožena stranka tožeči stranki plačala znesek, dodeljen v evropskem plačilnem nalogu.

3. Pod nobenim pogojem pa se evropski plačilni nalog v državi članici izvršbe ne sme preverjati glede vsebine.

Evropski plačilni nalog se lahko na Švedskem zavrne, če je nezdržljiv s prej izdano odločbo ali nalogom, izdanim v kateri koli državi članici ali tretji državi (kar Danska v smislu Uredbe št. 1896/2006 je), če je prej izdana odločba ali nalog temeljil na istem dejanskem stanju in je bil izdan med istimi strankami. Izraz »odločba ali nalog« se mora interpretirati tako, da vključuje vse oblike sodb, sodnih odločb, ipd., vse dokler izpolnjujejo pogoje, potrebne za priznanje v državi članici izvršbe = Švedske.

Razlog za zavrnitev predpostavlja tri pogoje, ob katerih pride v poštev: danska sodba mora temeljiti na istem dejanskem stanju in biti izdana med istima strankama, danska sodba mora izpolnjevati pogoje, potrebne za njeno priznanje na Švedskem (država članica izvršbe), in v sodnem postopku v Nemčiji (država članica izvora) ni bilo mogoče uveljavljati ugovora na podlagi nezdržljivosti.

Isto dejansko stanje med istimi strankami

Pojma »isto dejansko stanje« in »iste stranke« sta pomembna tudi v Uredbi št. 1215/2012. Predlaga se, da se pri razlagi istih pojmov v Uredbi št. 1896/2006 uporabijo stališča, ki so že uveljavljena za Uredbo št. 1215/2012. Tovrstni pristop ima prednost v predvidljivosti skupnega koncepta EU.

Za sodno prakso Sodišča EU, zadevajoč nezdržljivost sodnih odločb, glejte npr. zadevo C-157/12, Salzgitter Mannesmann Handel proti Laminorul SA, ECLI:EU:C:2013:597; zadevo 145/86, Horst Ludwig Martin Hoffmann proti Adelheid Krieg, European Court reports 1988, str. 645; in zadevo C-80/00, Italian Leather SpA in WECO Polstermöbel GmbH & Co., ECLI:EU:C:2002:342.

Da povzamemo, v Uredbi št. 1215/2012 je bilo določeno naslednje. Isto dejansko stanje se nanaša na isti predmet (fr. *Même objet*), na sklicevanje istih dejanskih okoliščin in pravil. V zadevni situaciji imata evropski plačilni nalog in danska sodba isto dejansko stanje med istimi strankami. Dejstvo, da je Grönlund v eni zadevi tožena stranka, v drugi pa tožeča, ni odločilnega pomena.

Prej izdana sodba izpolnjuje pogoje, potrebne za priznanje na Švedskem

Drugi pogoj, ki mora biti ugotovljen v tej situaciji, je, ali je mogoče prej izdano dansko sodbo priznati na Švedskem. Grönlund lahko ugovarja izvršitvi evropskega plačilnega naloga zgolj, če obstaja prej izdana sodba o istem dejanskem stanju med istimi strankami, ki je izvršljiva na Švedskem. V zadevnem primeru bo Danska sodba najverjetneje priznana na Švedskem, in sicer na podlagi Danskega sporazuma iz leta 2005 ter bruseljskem režimom.

Nezdružljivosti ni bilo mogoče ugovarjati v nemškem sodnem postopku

Zadnji pogoj, ki mora biti izpolnjen, je, da nezdružljivosti ni bilo mogoče ugovarjati med kasnejšim sodnim postopkom v Nemčiji. Za izpolnitev tega pogoja je moralo biti toženi stranki Grönlundu preprečeno, da bi se med kasnejšim nemškim postopkom skliceval na obstoj prej izdane danske sodbe. To se objektivno presoja in lahko bi se trdilo, da je bilo v zadevnem primeru tudi tako, kajti danska sodba je bila izdana pred vložitvijo vloge za evropski plačilni nalog pri nemškem sodišču.

Če so izpolnjeni vsi pogoji iz člena 22(1) Uredbe št. 1896/2006 lahko Grönlund uspešno ugovarja izvršitvi evropskega plačilnega naloga na Švedskem.

Če povzamemo, področje uporabe člena 22(1) Uredbe št. 1896/2006 je zelo ozko, zaradi česar bo slednji najverjetneje imel obrobno vlogo v praksi.

POMEMBNI ČLENI: členi 22(1) Uredbe št. 1896/2006.

BRANJE: Practice Guide, str. 28–29.

N.B.: to vprašanje se lahko razširi z razpravo o sodni praksi sodišča EU o nezdružljivosti sodnih odločb.

Študija primera 15: Zaprta vrata Vrta Edén

Študijo primera sta pripravila Eric Bylander in Marie Linton kot člana projektne skupine Uppsala univerze

Dejstva:

Gospa Edén, švedska državljanica, je lastnica izjemnega vrta na vzhodu mesta Skåne, najjužnejše švedske pokrajine. Ljudje prihajajo tako od daleč kot blizu, da bi obiskali Vrt Edén. Hortikulturno društvo Severne Poljske (v nadaljevanju HDSP) že dolgo načrtuje ogled mesta Skåne, vključno s celodnevним obiskom znamenitega vrta. Ko dne 12. 4. 2020 prispejo, so vrata vrta zaprta. Kljub predhodnemu plačilu 11.500€ za vstopnino, tri različne vodene ogleda, kosilo, delavnice cvetličnih mojstrskih in prijetne večerje, jim nihče ni sporočil, da je vrt zaradi pandemije Koronavirusa SARS-CoV-2 (COVID-19) začasno zaprt. To novico jim je sporočilo šele obvestilo na manjši tabli na vratih. Gospa Edén ni odgovarjala ne na telefonske klice kot ne na elektronsko pošto HDSP. Štiri tedne po vrnitvi na Poljsko je HDSP na sodišče v Gdańsku vložilo vlogo za evropski plačilni nalog za vrnitev plačanega zneska. Sodišče izda evropski plačilni nalog zoper gospo Edén. Slednja mu ni ugovarjala. Po dveh mesecih poljsko sodišče razglasi evropski plačilni nalog za izvršljiv.

52

Scenarij I:

Ko je bil evropski plačilni nalog vročen gospe Edén, je trdila, da mu zaradi razmer, nastalih med pandemijo Koronavirusa, ni mogla ugovarjati.

Vprašanje 1: Kaj lahko stori gospa Edén?

Odgovor: Zoper odločitev sodišča v Gdańsku na Poljskem, da je evropski plačilni nalog razglašen za izvršljivega, ni mogoče vložiti pravnega sredstva ali obnoviti postopka. Vendar člen 20 Uredbe št. 1896/2006 določa ponovno preučitev v izrednih primerih.

Člen 20 Uredbe št. 1896/2006

1. Po izteku roka iz člena 16(2) ima tožena stranka pravico pred pristojnim sodiščem države članice izvora zahtevati ponovno preučitev evropskega plačilnega naloga, če:

(a)

(i) je bil plačilni nalog vročen na enega od načinov iz člena 14, in

(ii) vročitev brez njene krivde ni bila opravljena pravočasno, da bi ji omogočila pripraviti obrambo, ali

(b) tožena stranka ni mogla ugovarjati zahtevku zaradi višje sile ali izrednih okoliščin, ki so nastopile brez njene krivde, pod pogojem, da v vseh navedenih primerih ravna brez odlašanja.

2. Po izteku roka iz člena 16(2) ima tožena stranka ob upoštevanju zahtev te uredbe tudi pravico pred pristojnim sodiščem države članice izvora zahtevati ponovno preučitev evropskega plačilnega naloga, če je bil plačilni nalog očitno napačno izdan ali zaradi drugih izjemnih okoliščin.

3. Če sodišče zavrne vlogo tožene stranke, ker ni podan noben od razlogov za ponovno preučitev iz odstavkov 1 in 2, evropski plačilni nalog ostane veljaven.

Če sodišče odloči, da je ponovna preučitev utemeljena iz enega od razlogov iz odstavkov 1 in 2, je evropski plačilni nalog ničen.

V skladu s tem členom ima gospa Edén kot tožena stranka pravico zahtevati ponovno preučitev na poljskem sodišču izvora, tudi če se je rok iz člen 16(2) Uredbe št. 1896/2006 že iztekel. Vendar že iz naslova člena izhaja, da je ta možnost na voljo zgolj v izrednih okoliščinah. Namen te določbe ni, da bi imela tožena stranka dvakrat možnost vložiti ugovor zoper zahtevek, glejte uvodno izjavo 25 Uredbe št. 1896/2006.

Uvodna izjava 25 Uredbe št. 1896/2006

Po izteku roka za predložitev ugovora bi morala imeti tožena stranka v določenih izjemnih primerih pravico, da zahteva ponovno preučitev evropskega plačilnega naloga. Taka ponovna preučitev v izjemnih primerih ne bi smela pomeniti, da bi imela tožena stranka dvakrat možnost vložiti ugovor zoper zahtevek. Med postopkom ponovne preučitve naj se vsebino zahtevka presoja le v delu, ki zadeva razloge, povezane z izjemnimi okoliščinami, ki jih je uveljavljala tožena stranka. Druge izjemne okoliščine bi lahko vključevale primer, ko evropski plačilni nalog temelji na neresničnih podatkih, navedenih v obrazcu za vlogo.

Restriktivna uporaba člena 20 Uredbe št. 1896/2006 je posledica dejstva, da gre za odstopanje od načel vzajemnega priznavanja sodnih odločb in prostega pretoka sodb v EU. Zaradi tega Sodišča EU v svoji sodni praksi potrjuje, da se člen 20 Uredbe št. 1896/2006 uporablja restriktivno.

53

Zadeva C-245/14, Thomas Cook Belgium NV proti Thurner Hotel GmbH, ECLI:EU:C:2015:715, točka 31

Ker je zakonodajalec Unije nameraval postopek ponovne preučitve omejiti na izjemne položaje, je treba navedeno določbo nujno razlagati ozko (glej po analogiji sodbo Komisija/Svet, C-111/10, EU:C:2013:785, točka 39 in navedena sodna praksa).

Gospa Edén bi se lahko sklicevala na člen 20(1)(b) Uredbe št. 1896/2006 in trdila, da ni mogla ugovarjati zahtevku zaradi pandemije Koronavirusa, kar predstavlja višjo silo ali izredne okoliščine, ki so nastopile brez njene krivde.

V Practice Guide of the Commission (str. 24) so navedeni primeri tovrstnih okoliščin: »če je bila tožena stranka na primer v bolnišnici, na dopustu, službenem potovanju itd.« Državni ukrepi, ki so sledili kot odziv pandemiji Koronavirusa, odvisno od njihovega učinka, bi se lahko označili kot izredne okoliščine. Vsaj gospa Edén lahko poskusi s takšnim argumentom.

Kot primer, zadeva C-324/12, Novontech-Zala kft. proti Logicdata Electronic & Software Entwicklungs GmbH, ECLI:EU:C:2013:205

Sodišče EU je razsodilo, da nespoštovanje roka za vložitev ugovora zoper evropski plačilni nalog zaradi napačnega ravnanja zastopnika tožene stranke ne upravičuje ponovne preučitve tega plačilnega naloga, saj tako nespoštovanje ne spada niti med izredne okoliščine niti med izjemne okoliščine v smislu tega člena.

Nadaljnji pogoj za uporabo člena 20(1)(b) Uredbe št. 1896/2006 je, da gospa Edén ravna brez odlašanja, to je, da v najkrajšem možnem času zahteva ponovno preučitev evropskega plačilnega naloga pred pristojnim sodiščem na Poljskem (država članica izvora).

POMEMBNI ČLENI: člen 20 Uredbe št. 1896/2006.

POMEMBNE UVODNE IZJAVE: 25.

BRANJE: Practice Guide, str. 24–25.

Vprašanje 2: Kakšne so pravne posledice za gospo Edén, če poljsko sodišče odloči, da je ponovna preučitev utemeljena, ali če poljsko sodišče zavrne vlogo za ponovno preučitev?

Odgovor: Če poljsko sodišče odloči, da je ponovna preučitev utemeljena iz enega od razlogov, določenih v členu 20(1) ali členu 20(2) je evropski plačilni nalog ničen v skladu s členom 20(3) drugi odstavek Uredbe št. 1896/2006. Posledica tega je, da evropskega plačilnega naloga zoper gospo Edén na Švedskem ni mogoče izvršiti.

Če po drugi strani poljsko sodišče zavrne vlogo gospe Edén, ker ni podan noben od razlogov za ponovno preučitev iz člena 20(1) ali člena 20(2) Uredbe št. 1896/2006, evropski plačilni nalog ostane veljaven. Posledica tega je, da se evropski plačilni nalog lahko izvrši zoper gospo Edén na Švedskem.

POMEMBNI ČLENI: člen 20 Uredbe št. 1896/2006.

POMEMBNE UVODNE IZJAVE: 25.

BRANJE: Practice Guide, str. 24–25.